

'KELEIVIS'
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Leidžia J. G. Gegužis & Co.

Prenumerata metams:
Amerikoje \$
Kanadoje ir užsieniuose \$2

Prenumerata pusei metų:
Kanadoje ir užsieniuose \$1.25
Amerikoje \$

Apšaukimų kainos klauskit laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gegužis & Co.
Every Wednesday in Boston, Mass.

Represents over 4,000 Lithuanians in the City of Boston, 50,000 in New England and about 500,000 in the United States.

The Best Advertising Medium.
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

No. 50 Telephone: 80. BOSTON, MASS., 12 GRUODŽIUO-DEC., 1917 M. Telephone: 80. Boston, 506

Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the act of March 3, 1879.

Metas XII.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Rusijoje jau prasidėjo namine kare.

Kalėdinas su kazokais prieš Demokratiją.

Liaudies valdžia praneša, kad Rusijoje prasidėjo jau naminė karė.

Kaip rodo, tai Rusijoje prasidėjo jau naminė karė. Liaudies valdžia išleido oficialią pranešimą, kur sakoma, kad Dono kazokų vadas Kaledinas, generolo Kornilovo remiamas, pakėlė Dono kazokų žemę maisto vėliavą prieš liaudį ir revoliuciją. Valdžia įsakė savo kariūnėms ir šalininkams kuogreičiausia stoti darban ir numalšinti sukilimą, uždraudama daryti su maistinėmis kokiais nors derybas.

BURŽUAZIJA DEDA KALEIDINUI MILIONUS.

Nors smulkių žinių apie maistą dar nėra, bet savo proklamacijoj, išleistoje į Rusijos liaudį, valdžia praneša, kad Kalediną ir Kornilovą remia imperialistai ir "kadetai."

Proklamacija priduria, kad "konstituciniai demokratai su buržuazija deda milijonus rublių sukilusiems generolams."

"Darbininkų ir Kareivių Taryba įsakė kariūnėms pradėti priešais kontr-revoliuciją reikalingus žingsnius ir įgaliojo visus vietinius revoliucinius garnizonus atakuoti liaudies priešus nelaukiant jokių įsakymų nuo vyriausybės. Tartinis su tais priešais nevalia."

SAJUNGININKAI TARIASI SU RUSIJOS ATŽAGAREIVIAIS.

Sužinojęs, kad sąjungininkų valdžiai atstovai Petrograde turi su atžagareiviais konferenciją, Trockis juos perspėjo, kad jų kišimasis į vidurinius Rusijos reikalus gali priversti prie "liudniausių painumų." Užklaustas, ar tas reiškia, jog dabartinė Rusijos valdžia apskelbs sąjungininkams karę, Trockis patylėjo ir atkartoj: "Jei-gu jie ir toliau kišis į vidurinius mūsų reikalus, tai tas gali priversti prie liudniausių painumų."

JAPONIJA DIDINA ARMIJĄ IR LAIVYNĄ.

Ginklavimosi programos reikalauja \$180,000,000 i šešis metus.

International News Service praneša iš Tokio, kad japonų valdžia paskelbė naują ginklavimosi programą, sulgy kurio turės but žymiai padidinta jos armija ir laivynas. Iš abeno biudžeto, užgirtos sekantiems apyvartos metams, daugiau kaip \$150,000,000 skiriama laivyno didinimo reikalams. Beto da \$30,000,000 daugiau negu kitais metais skiriama armijos padidimui. Šitoks ginklavimosi darbas eisias per šešis metus.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

PORTUGALIJOJ SUKILIMAS.

REVOLUCIONIERIAI PAĖMĖ VIRSŲ.

Senoji valdžia sugriauta.

Portugalijos pasiuntinybė Madride gavo patvirtinančių žinių, kad revoliucija Portugalijoje nusisekė.

Sulgy pasiuntinybės paaiškinimo, senoji Portugalijos premjero Costa valdžia likos nuversta. D-ras Sidonio Paes paskirtas laikinos valdžios prezidentu.

Londone gauta iš Portugalijos sostinės Lizbonos tokia žinia:

"Po trijų dienų mušio, valdžia, nenorėdama tolimesnio kraujo praliejimo, nutarė, kad ministerija rezignuotų, nes revoliucionieriai daugiausia to reikalavo. Sakoma, kad buvęs premjeras Alfonso Costa areštuotas Guardoj."

SAKO, SIBIRAS BOLŠEVIKŲ RANKOSE.

Iš Petrogrado 7 gruodžio pranešama, kad 1,500 "bolševikų" kariūnės atvyko į Vladivostoką.

Jei šita žinia teisinga, tai tas reiškia, kad "bolševikų" valdžia turi savo rankose vią Sibiro geležinkelį, kuris nuo Petrogrado iki Vladivostoko turi 6,520 anglišių mylių ilgio.

DIDELI BOLŠEVIKŲ LAIMĖJIMAI RINKIMUOSE.

Sulgy Petrogrado žinių, pirmutiniuose rinkimuose į steigiamąjį suvažiavimą bolševikai provincijoje gavo 2,704,000 balsų, kadetai 2,230,500, o social-revoliucionieriai 221,260.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

RUSIJOS REVOLIUCIJOS NUOTIKIŲ BEGIS.

Stokholme gauta daugybė naujų žinių apie tai, kas dabar dedasi Rusijoje.

Idomiausios jų esą tokios:

1. Kad Rusijoje išleista įstatymas, kuriuo panaikinami visi advokatai ir teismai, o jų vieton įvedami valstybės tribunolai.

2. Kad bolševikai dabar jau sutinka sutaisyti koalicijos ministeriją.

3. Kad rusų kareiviai sugrįžę iš fronto žudo žydus.

4. Kad kaimiečių Taryba išleido manifestą, atmesdama taiką su Vokietija.

SAJUNGININKAI PRIBUVO.

Sąjungininkai džiaugiasi, kad siunčiama jų pagalba galų gale jau pasiekė italų frontą ir užėmė karščiausias vietas, duodama tokiu būdu italų kariūnėms pasilsėti.

Anglai užėmė poziciją Montellos augstumoje, Piauve paupiu, kur jų batarėjos pastatytos ant kalnų pradėjau jau šaudyti ir karabinieriai taipgi atsakinėja į priešininko ugnį, kuri nuolatų pyška iš kitos pusės upės. Francuzai taipgi užėmė svarbias pozicijas.

PAKORĖ 13 AMERIKOS KAREIVIŲ.

Fort Sam Houston tvirtovė, Texas valstijoje, 11 gruodžio likos pakarta 13 juodveidių kareivių už sukilimą Houstone riaušių 23 rugpiučio.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

ANGLAI PAĖMĖ JERUZOLIMĄ.

Apsupti turkai pasidavė.

Iš Londono 10 gruodžio atėjo žinių, kad anglų kariūnė, gen. Allenby vadovaujama, paėmė Jeruzolimą. Turkai pasidavė tik tuomet, kada anglai apsupo miestą.

PRIVATINĖ ŽEMĖS NUOSAVYBĖ PANAIKINTA.

Londone gauta beveliu telegrafu žinia, kad privatinė žemės nuosavybė Rusijoje jau panaikinta. Nuo šiol visa žemė, galvijai, triobos ir žemės produktai bus visuomenės savastis po žemės komitetų priežiūra. Šitoki pranešimą paskelbė liaudies žemdirbystės komisorius Kol. Sulgy šitos proklamacijos, dvarų triobos bus paverstos į mokyklas, ligonines, prieglaudas ir teatrų.

Proklamacija sako, kad neužilgo bus išleisti nurodymai, kaip visa tai įvykinti gyvenimam.

VOKIEČIAI ATĖMĖ IŠ ANGLŲ 4 MIESTUS.

Iš Berlyno atėjo per Londoną žinių, kad vokiečiai užėmė Graingourtą, Anneuxą, Containą ir Vayllas, o Marcoing šiaurėje paėmė augstumas ir mišką. Vokiečiai, sakoma, nuėjo 4 kilometrus pirmyn 10 kilometrų ilgu.

13 AMERIKONŲ SUZEISTA TIES CAMBRAI.

Washingtono gauta žinių, kad Francuzijoje, ties Cambrai likos suzeista 12 sapeirų ir antras lieutenantas A. L. Cone. Apie tai raportuoja karės departamentui gen. Pershing.

Rumunai prisideda prie taikos judėjimo.

Iš Rumunijos sostinės Jasu pranešama, jog tenai nutarta, kad Rumunijos kariūnė turi prisidėti prie rusų pasiūlymo pertraukti karę, vienok su vokiečiais broliuotis rumunai nesutinka.

Mušiai likos pertraukti visų frontų pereinioj serejoj.

Rumunų mušio linija šiaurėje yra palaikoma rusų sparnu, todėl rusams pasitraukus iš mušio, vokiečiai galėtų užpulti rumunus iš šono, galėtų apsupti juos ir sunaikinti, jeigu jie nepadėtų ginklo. Nuo sąjungininkų Rumunija pagalbos negali gauti, nes ji su jais nesusisiekia.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Japonai, sako, užėmė Vladivostoką.

Anglai tuotarpu užėmė Kolą, kad parėmus kontr-revoliuciją prieš bolševikus.

Iš Washingtono 10 gruodžio pranešama: Šiandien visas Rusijos krizio įdomumas pradėjo sukintis apie sąjungininkų greitai daromus plenus, kurie paaiškėjo jau iš to, kad japonai užėmė Vladivostoką, o anglai užblokavo šiaurinį portą Kolą.

Šitas judėjimas esąs daromas tuo tikslu, kad "neleidus bolševikams atiduot Rusiją vokiečiams."

Tuo pačiu laiku visoj rytų Sibiroje pakelta kontr-revoliucija prieš bolševikus. Amuro provincija ir Vladivostoko miestas paskelbta "nepriugulmingais nuo bolševikų."

Zinios apie tai ateina iš Tokio, Petrogrado, Stokholmo ir kitų vietų. Ypač daug svarbos dedama ant to, kad japonai užėmė Vladivostoką, o kyniečiai Charbiną.

Tai bus turbūt pirmutinis sąjungininkų žingsnis įsikisimo į vidurinius Rusijos reikalus. Japonija ir Kyonai kariauja mat su Vokietija.

Charbinas, kurį užėmė kyniečių kariūnė, stovi ant didžiojo Sibiro geležinkelio.

Vladivostoke yra galybės tavorų, sukrautų karės sandėliuose, ir daugybė geležinkelio medegos. Visos tos gerybės buvo parduotos rusų valdžiai iš Japonijos ir Amerikos.

Praktškai visos šitos prekės buvo sukrautos Vladivostoke, nes del pairusios komunikacijos rusai negalėję jas parsivežti.

Sąjungininkai bijojosi, kad šita medega nepatektų į "bolševikų" rankas, netuomet jie galėtų valdyti rytų Sibirą kažin kolei. Beto, japonų ambasada Washingtono paaiškino, kad turėdami savo rankose stiprias Vladivostoko fortifikacijas (tvirtovę), "bolševikai būtų didelis pavojus sąjungininkų viršesnybei. Toliuose Rytuose."

Manoma, jog sąjungininkai padarė sutartį, kad visus šituos dalykus atkirtus nuo bolševikų ir todėl Vladivostoke likos iškelta Japonijos kariūnė. Neseniai žinios sakė, kad rusų kareiviai artinasi prie Vladivostoko.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

SAKO, TAS REIŠKIA LENINO PUOLIMĄ.

Atkirtus nuo "bolševikų" kontrolės visus svarbiausius uostus, sąjungininkai tikisi, kad pakelta dabar kazokų generolų Kaledino ir Kornilovo sąjungininkų naudai kontr-revoliucija galės greitai nuversti Lenino ir Trockio įtekme. Nors iš rytų ir vakarų keliai Rusijai tebėra da bolševikų rankose, bet amunicijos ir kitokios pagalbos Kaledinui ir Kornilovui sąjungininkai tikisi galėsią pristatyt per Kaukazą.

Rusų ambasada Washingtono pranešauja, kad Kaledinas su Kornilovu galės greitai laiku užviešpatauti. Negaudami paramos nei per Sibirą nei iš Ukrainos, nes tenai sukelta kontr-revoliucija, "bolševikai" busią "badu išmarinti iš valdžios."

Tai ve, ką daro sąjungininkai.

SMULKIOS ŽINIOS.

Prezidentas Wilsonas atsisakė dovanoti baumę Indianapolio policijos viršininkui Perrottui, kuris už suktybes rinkimuose likos nuteistas 4 metams kalėjimam ir užmokėti \$1,000 pinigais.

PIRMUTINIS AMERIKOS KARISKAS LAIVAS ŽUVO NUO SUBMARINO.

Washingtonas praneša, kad pereito ketvergo naktį karės zonoje vokiečių submarinas paleido jurių dugnan Amerikos naikintoją "Jacob Jones." Buvo tai didelis kariskasis laivas, su keturiomis kaminiais, ir manoma, kad su juo žuvo vienas oficerius ir 68 kareiviai.

ITALAI MUŠASI IKI MIRTIES.

Teutonų ofensyvas šiaurės Italijoje eina pirmyn. Po 36 valandų mušio Asiago lygumoje, kur didelės pėstininkų pajėgos kovėsi rankarankon, italai buvo priversti trauktis nuo Monte Costelgomberto įkalnio ant Foza viršūnės.

Mušis buvo labai atkaklus. Ant Monte Prior ir Monte Castelgomberto atkirsti alpininkai laikėsi iki mirties.

Berlynas sako, kad Meletta apilinkėj vokiečiai paėmė stiprias pozicijas ir kad nuo to laiko, kaip pradėta naujas ofensyvas, paimta jau 11,000 italų ir 60 kanučių.

AMERIKA SIŪS ITALIJON KAREIVIUS.

Iš Washingtono pranešama, kad atstovų buvo užsienio reikalų komisija užsienio, jog greitai laiku Suvienuos Valstijos turbūt siųs kareivius Italijon.

Zinomas visokių "Amerikanų" (laikraščių) savininkas Hearst paaukavo žydų šelpimo fondui \$5,000.

TAIKOS DERYBOS ATIDĖTOS SĄVAITEI LAIKO.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

RUSAI NESIRASYS POSUTARČIAI, JEI VOKIEČIAI GABENS ARMIJĄ Į KITUS FRONTUS.

Pirma nori išgirsti sąjungininkų nuomonę.

Pereitoj serejoj Lietuvos Brastoj suvažiavimui Vokietijos, Austro-Vengrijos, Turkijos ir Burgarijos atstovai su Rusijos pasiuntiniais apkalbėti laikino karės pertraukimo išlygas. Centralių valstybių atstovai pranešė rusams, kad jie yra įgalioti tartis tiksliai apie tulas išlygas. Šitokių teutonų užreiskimą rusai tuojaus pavadinio "išsisukinėjimo politika."

Rusijos delegatai pareikalavo, kad visos kariaujančios valstybės būtų pakviestos dalyvauti šioj konferencijoj, taip kad galima būtų nutarti pertraukti karę visuose frontuose, bet priešininkai atsakė, jog jie neturi tam įgaliojimo.

Rusams buvo padarytas pasiūlymas pertraukti karę tiksliai Rusijos fronte. Šita

pasiūlymą rusai padavė savo karės žinovams apsvastyti.

Karė pertraukta ant 10 dienų, sako Berlynas.

Vėliau atėjo iš Berlyno žinių, kad karė tarp rusų ir vokiečių nutarta pertraukti ant 10 dienų, skaitant nuo pereinios pėtnyčios pietų. Apie tai pranešė generalis vokiečių štabas. Tas pranešimas tarp kitoko sako:

"Per tą 10 dienų laiką bus bandoma prieiti prie galutinės sutarties, kokiomis išlygomis padėti ginklus. Dali rusų delegacijos išvažiuo namo, kad žodžiu pranešus savo vyriausybei apie šitą pasitarimą. Komisijos posėdis tęsiasi toliau."

Atidėjo derybas, kad susižinojus su sąjungininkais.

Londonas gavo iš rusų valdžios beveliu telegrafu žinia, kuri sako, jog Rusijos užsienio ministeris Leonas Trockis įteikė visoms sąjungininkų ambasadoms Petrograde notą, kad derybos del

karės sulaikymo tarp vokiečių ir rusų atstovų likos pertrauktos ant savaitės laiko. Tokia pertrauka padarytą patarė rusų delegacija, kad tuotarpu pranešus sąjungininkų valdžioms ir žmonėms, jog derybos jau prasidėjo, ir paaiškinti jų tendenciją.

Šita nota pabriežia, jog rusai pasirašys po sutarčia tiksliai su ta išlyga, kad vokiečiai negabens savo armijų į kitus frontus, ir kad vokiečių kariūnėn aplėis Munas salas ties Ryga. Nota baigiasi šitokiais žodžiais:

"Taigi duodamas laikas, kad net ir prie apsunkinto tarptautinio susišimo sąjungininkų valdžios turėtų gana progos išreikšti savo nuomonę linkui taikos derybų, tai yra pasakyti, ar jos nori ar nenori dalyvauti pasitarime apie pertraukimą karės ir taiką.

"Jeigu jos atsisakys tame pasitarime dalyvauti, tai jos turės aiškiai pasakyti pasauliui savo mierių, kuriems Europos žmonės bus šaukiami lieti savo kraują ketvirtus karės metus."

APŽVALGA

BOLŠEVİKAI IR TAIKOS KLAUSIMAS.

"Naujienos" perkartinėja bolševikų taktiką taikos reikaluose ir atranda, kad tie žmonės labai nenuosakiai elgiasi. Štai:

"Rusijos bolševikų valdžia pasiūlė visoms kariuomenėms valstybėms tuoj padėti ginklus trims mėnesiams ir pradėti taikos derybas. Ji nusistatė pas vokiečių kariuomenės vyriausybę tris komisarus padaryti delei to sutarti.

"Vokietija ir Austrija, kaip žinoma, priėmė Rusijos valdžios pasiūlymą, ir Vokietijos kariuomenės atstovai, pagal generalio štabo leidimą, jau turėjo pasiūlymą su rusų emisarais (pasiuntiniais). Suprantama, kad bolševikų vadai tuo labai džiaugiasi.

"Telegramose iš Petrogrado sakoma, kad bolševikų komitete buvo didžiausio susijudimo, kuomet pradėjo ateiti žinios, kad Vokietija prielankiai sutiko mūsų pertraukimo ir taikos pasiūlymą. Po kiekvienos naujos žinios bolševikų vadai spaudė kiti rankas ir sveikino kiti. O kada rusų kariuomenės pasiuntiniai grįžo po pasimatymo su vokiečių generalio štabo įgaliotiniais, tai jie šokinėjo, kaip vaikai, ir šaukė: Taika. Lai gyvuoja Taika."

Suprantama, "Naujienos" nesistebi, kad bolševikai džiaugiasi iš taikos. Taikos šiandien trokšta visa revoliucinė Rusija. Bet ve kame jos nurodo didžiausią bolševikų nenuosakumą:

"Ketetas mėnesių atgal buvo sumanyta šaukti tarptautinę socialistų konferenciją Stokholme. Rusijos bolševikai tą sumanytą griežčiausiai pasmerkė ir užreikė, kad jie nedalyvaus jokiaje konferencijoje, kurioje bus įsileista Scheidemano frakcija ir panašūs į ją elementai; jie sako, kad jie sutiksia laikyti konferenciją tik tai su kairiaisiais socialistais. Vėliaus bolševikai peikė tokiu pat būdu ir antrą, Rusijos Darbininkų ir Kareivių Atstovų Tarybos šaukiamą Stokholmo konferenciją.

"O dabar jie šokinėja iš džiaugsmo, kad su jais sutinka vesti derybas Hindenburgas įgaliotiniai!

"Kaip sau norite, bet logikos čia nedada. Kaip nebūti Scheidemano su savo šalininkais blogi tarptautinio socializmo žvilgsniu, bet Hindenburgas visgi yra tūkstantį kartų blogesnis. Scheidemanas, kad ir blogai, atstovauja tam tikrus Vokietijos darbininkų sluoksnius, o Hindenburgas neatstovauja nieko kita, kaip tik Vokietijos junkerius ir stambiuosius kapitalistus."

Kaip matote, bolševikai čia patys parodė, kad pastovumo ir logikos pas juos nėra. Čia jie skelbia, kad "tarptautiniai socialistai," kokiais jie save vadina, negali tartis su "social-patriotais," o apsisukę eina tartis su didžiausiais pasaulyje imperialistais. Ir "Naujienos" čia gerai pastebi, kad—

"Jeigu būtų teisingas toks principas, kad socialistas neprivalo tartis su kitu socialistu, kurio nuomonės skiriasi nuo pirmojo socialisto nuomonio, tai juo labiau socialistas negalėtų tartis su aršiausiu socializmu ir darbininkų klesos priešu.

"Be to, pamatinis Stokholmo konferencijos klausimas buvo apie taikos vykinimo būdus. Tas pats klausimas suvedė dabar į daiktą bolševikų įgaliotinius su kaiserio atstovais. Jeigu Stokholme būtų pavykę suvienyti viso pasaulio socialistų įiegas taikos darbui,

tai kaiserio ir Hindenburgas pagelba veikiausia būtų buvusi nereikalinga.

"Žinoma, gali but aplinkybių, kuriose taika darosi neįsivengiamu daiktu kad ir su patim Liuciperiu. Bet socialistų uždavinys juk turi but taip veikti, kad prie to dalykai neprieitu.

"Norint, kad sprendžiamoji rolė taikos įvykinime tektų darbininkų klesai, reikėjo vienytos klesos įiegas, o ne trukdyt jų vienybę. Dabartinis taikos darymo būdas duoda progos kaiserui sustiprint savo poziciją ir Vokietijoje ir visame pasaulyje."

Prie to reikia da nurodyti ir kitą bolševikų nenusekumą. Neseniai da jie buvo priešingi ir Darbininkų bei Kareivių Tarybai, dabargi jie jau reikalauja, kad tai Tarybai būtų pavesta visa Rusijos valdžia.

"TAI ŽENKLAS PRIEŠ SUDNĄ DIENĄ."

Tokiu anglviu tulas H. S. B. "Pasiuntintystės Balse" prirodinėja, kad jau nebeto "sudna diena." Jis sako: "Tas yra labai skaudus, ale pilnas tiesos žadis, kursai niekados neturėtų iš musų atminties atstoti arba užmirštas buti; jis turėtų mus kas adyna ir kas akiesmirkni ant artybės sudo dienos nurodyti.

Nors šitas netikysis svietas to nevierija ir tai paika pasaka laiko, ir savo paikystėje dumoja, kad buk sudna diena niekados neateisianti. Bet mes tikintieji krikščionys žinome, kad ji veikia, kožna akiesmirkni gal užeti ir šio svieto budavonė su griauti ir visi elementai iš karščio sutirpti. Tikrai tada ir visu netikintųjų bei veidmainių akys atsivers, ale jau bus per vėlai ant prisivertimo ir tikėjimo. Ale tada maloningasis priėmimo laikas jau bus pasibaigęs. Tada kožnas žmogus turės stoti po Viešpaties sudo kraste ir turės rokundą duoti apie visus savo darbus ir pasielgimus, kuriuos jis bus darsis čion ant žemės gyvas bebūdams, ar gerai ar ne; ir kožnas savo alga gaus pagal savo darbus."

Iš kogi šitas pranašas žino, kad neužligo "kožnas žmogus turės stoti po Viešpaties sudo kraste?" Ogi—

"Iš Dievo žodžio ir iš visokių dabar pasirodantių ženklų mes žinome, kad sudna diena netoli, kad ji šiandien arba rytoj po trumpo laiko gal ateiti. Visolab žinantis Viešpats, kurį mes tikintieji savo Dievu vadiname, duoda mums apie tai liudimą savo žodyje."

Kurgi jis šita "Dievo žodį" išskaitė? Ogi biblijoj, Mateušo evangelijoje, kur yra pasakyta:

"Ir išgrisite karus ir šauksmus apie karus.... Nesa sukils žmonės prieš žmones, ir karalystė prieš karalystę, ir bus maras ir badas, ir drebejimas žemės šian ir ten."

Na, o dabar kaip tik ir eina "karalystė prieš karalystę." Taigi aišku, kad "sudna diena" jau nebeto. Todel "Pasiuntintystės Balse" rašytojas pataria savo skaitytojams pradėti jau dabar "apdumoti," kokios tai bus "strošnybės," kada prasidės "strošniausias Dievo sudas."

Tik kažin kodėl Dievas taip ilgai laukia? Juk karė jau tęsiasi ketviti metai, o "sudnos dienos" vis kaip nesimato, taip nesimato. Jeigu kaip, tai ir karė gali pasibaigti, pakol Dievas prisirengs savo "strošnybę," parodyt. Žemė irgi kažin kodėl nedreba, nors Kristus užtikrino, kad ji drebs. Matyt, prastas iš jo buvo geologas.

"SENIAUSIA LIETUVIŲ KALBA."

Musiškiai patriotai visuomet didžiuojasi lietuvių kalbos senumu. "Lietuviai seniausia tauta," jie sako, "lietuvių kalba seniausia ant svieto."

Bet pažiūrėkite, kaip šita "seniausia ant svieto kalba" išrodė. Stai kun. K. Prapuoliano veikale "Lenkų apaštalavimas Lietuvoje," kurį dabar spauzdina "Tėvynė," randame ištraukų iš Augščiausios Lietuvių Tautinės Tarybos atsišaukimo, išleisto da Kosciuškos laikais, 1794 metais, ir ve kokia tenai vartojama kalba:

"Aciszaukimas Rodos nadižiausias naradas letuwas ant wisas gaspadorios, katrie giwiena ulazio y miestelos ant wisos ziemies lietuwos."

Prasideda-gi tais žodžiais: "Wayna stroszna Litawy" ir baigiasi šitaip: "Tas Raszas duotas ant Sessos Narodaus Miat. 1794 kwietnia 30."

Parašų po tuo atsišaukimu buvę net 17, ir tai su lietuviškais galūnėmis, pavyzdžiui:

"Jozefas Niesolowskas Wojewoda Nowogradska, Stanislawas Mirskas pisaris W. X. Lit., kunigas Martinas Paczobutas Rektarys A. Wilen., kunigas Michalas Korpowiczas" ir tt.

O štai ir daugiau "seniausios kalbos" žiedų. Knygoj "Ziwas Pona Jezusa Chrystusa ir Szwečziausios Marijos Pannos" esą 525 šitokių žodžių:

"Akruinas, asablyvas, codownas, ezlonkas, karmitie žiwite, nepladnastis, priezinia wioimas, ustawiecznas" ir tt. Žinoma, galima sakyti, jog tai ne tikrų lietuvių kalba, o sulenkėjusių lietuvių arba pramokusių lietuviškai lenkų žargonas. Bet kurgi yra tikroji senovės lietuvių kalba? Kaip ji išrodė? Ar nors vienas musiškių patriotų, kurie taip šlovina jos gražumą, gali tą pasakyti?

ANTAUSIS LIETUVIŠKAI DIPLOMATIJAI.

"Laisvė" pastebi, kad mūsų tautininkai ir klerikalai, kurie diplomatijos keliais įieškojo Lietuvai laisvės, dabar atsidiurė kvailam padėjime. Ji sako:

"Nors mūsų tautininkai ir klerikalai be galo nori monopolizuoti rupinimąsi Lietuvos reikalais, tačiau gyvenimas skaudžiai juokiasi iš jų."

"Dabar jau niekas negali užginėti, kad tai buvo Rusijos revoliucija, kuri principaliai pastatė visų mažųjų šalių klausimą, jų tarpe ir Lietuvos klausimą."

"Kiekviena tauta turi teisę apsispręsti — ve kokais yra rusų revoliucijos lozungas."

"Su tuo obalsiu sutinka ir Vokietija."

"Kanceleris G. von Hertling pasakė Reichstage, jog Vokietijos valdžia guodoja Lenkijos, Lietuvos ir Kuršo teisę spręsti apie savo likimą."

"Veikiausia, vokiečių valdžia tai daro ne iš gerų norų, bet todėl, kad ji labai pageidauja taikos ir todėl turi rodyti savo liberališkumą."

"Taigi, Lietuvos žmonės patys turės spręsti apie savo likimą. Nuo jų pačių prigulės ar padaryti Lietuvai visiška nepriugulminga ar buti autonimine Rusijos dalim."

Mes, socialistai, visuomet sakėm, kad taip turi buti. Ir Brooklyno Seime mes pravedėm rezoliuciją, kuri atmeta visokią diplomatiją. Mes pasakėm, kad nebūdama Lietuvos gyventojais, mes negalime ir neturime jokios teisės kalbėti Lietuvos vardu. Ko Lietuva nori, tai tik ji pati gali pasakyti. Ir prie to da mes pabrie-

žem, kad laisvė gali but iškovota tik tai žmonių spēka, o ne diplomatų liežuviu.

Tautininkams tas nepatiko ir jie pabėgo iš Seimo. Pabėgę jie įkurė Autonomijos fondą ir pradėjo rinkti pinigų diplomatijos reikalams. Surinkę kelis šimtus dolerių, tuoj pradėjo siuntinėti Europon savo "diplomatus," šaukti "pavergtųjų tautų konferencijas" ir rašyti visokiems ministeriams savo "memorialus."

Taip darė tautininkai, taip darė ir klerikalai. Ir kiek tai budavo pas tuos žmones džiaugsmo, jeigu jiems pasisekdavo kada nors prieti prie kokio ministerio tarno ir įduoti jam savo popierį! Kiek tai budavo šauksmo ir girimosi, kada kokio nors "tautų konferencijoj" jie nutardavo, kokias laisva Lietuva turės apimti gubernijas.

Socialistai tuotarpu rinko aukas revoliucijai ir aiškino, kad vien tik revoliucijos keliu caro despotizmas gali but sugriautas ir Lietuva paliusuota.

Tautininkai su klerikalais ant diplomatijos arkliukų straksėdami šaukė, kad socialistams Lietuvos laisvė nerupi, kad jie išgamos, Markso vergai ir tt.

Tuo tarpu kila Rusijoj revoliucija, griuva carizmas ir revoliucinė valdžia užreiskia, kad visos Rusijos tautos turi pilną laisvę ir gali tvarkytis kaip joms patinka. Socialistų pozicija pasirodo teisinga, o diplomatija gauna skaudų antausį. Idomu būtų žinoti, ka dabar veiks Šlipas su Bartuska.

"NAUJENOS" IŠKUSTOS.

Lietuviškieji "kramolos malšintojai" darbuojasi. Šiomis dienomis jie įskundė Chicago pasaiti "Naujienas." Jie išvertė kaikiuriuos dienraščio žinias ir straipsnius da iš liepos mėnesio ir tuos vertimus padavė pasaiti. Pačtos vyriausybė pareikalavo iš "Naujienų" redakcijos pasiaiškinimo. "Naujienos" sako, kad skundimo darbu užsiima "tuli tautiečiai." Veikiausiai tai bus Balučio kompanijos darbas.

UŽMUŠTAS LATVIŲ FEDERACIJOS SEKRETORIUS.

Iš "Chicago Socialist" "Naujienos" paduoda žinią, kad—

"Vladivostoke esąs užmuštas A. Neibut, buvusis latvių socialistų federacijos sekretorius—vertėjas Amerikoje. Apieides Suv. Valstijas po revoliucijos, jisai ketino važiuoti į Petrogradą arba Maskvą, bet sustojo Vladivostoke ir emė redaguoti tenai laikraštį. Apie mėnesio laiko atgal juodašimčiai padarė Vladivostoke riaušes, kuriose buvo sužeista keletas šimtų žmonių ir daugelis užmušta. Tarpe užmuštųjų buvo ir Neibut. Chicago lietuviams socialistams jisai yra gerai pažįstamas, kadangi jisai čionai keletą kartų laikė prakalbas viešuose lietuvių susirinkimuose."

Užklaustas, ar be Amerikos pagalbos sąjungininkai nebūtų jau priversti taikytis, Lundendorfas atsakė:

"Kadangi submarinai davė Amerikai progos stoti karėn, tai tas klausimas lygus klausimui, ar submarinų veikimas teisėtas, ar ne. Ma no nuomonė tame klausime neatmainoma. Submarinų karė yra teisėta. Ji atliekai tai, ko mes norėjome. Mes nemanome numarinti Angliją badu ir kelis mėnesius, bet po valiai verstį ją prie taikos."

PRANAŠYSTĖ IŠPILDĖ.

Pora savačių atgal aš pastebėjau "Keleivį," kad ta kreivanosė moteris su grabynčia rankoj, kurią "Darbininkas" buvo išspausdinęs ant pirmutinio savo puslapio klerikalų spaudos savaitę pažymėti, negali nieko daugiau reikšti, kaip tik šerminis klerikalų spaudai. Ir tuojaus mano pranašavimas pradėjo pildytis. Nespėjo ta ju spaudos savaitę pasibaigti, o ju "Motery Dirva" jau užvertė kojas.

Prof. Gnaiba.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Amerika bijosi Japonijos, sako Hindenburgas.

Vokiečių karvedys mano, kad didelės armijos amerikonaui nedrįs siųsti Europon, nes japonai gali Amerikon įsiveržti.

"Amerika nedrįs siųsti didelės armijos Europon, nes ji bijosi, kad jos japonai neužpuolų," pasakė Hindenburgas Vienos laikraščio "Neue Freie Presse" korespondentui.

Kaip Hindenburgas, taip ir gen. Lundendorfas mano, jog vokiečiai laimės šita karė be jokio klausimo. Apie sąjungininkų tarybą jie sako, kad tai yra "ženklas sąjungininkų nerangumo ir silpnybės."

Kalbėdamas apie vakarų frontą, Hindenburgas pasakė, kad vokiečiai tenai laiko elastiškos taktikos, o jeigu kartais koks sklypas baltos arba pajuodę nuo dumų griuvėsiai paliekama priešininkui del sutapymo žmonių, tai tas visai nesvarbu.

Aiškina amerikony priedangą.

Apie skelbiamus amerikony tikslus Hindenburgas kalbėjo su pasaipa. Jis sako: "Visi žino, kad Sovietų Valstijos nori įsitaistyti didelę armiją, o karė tai geriausia tam priedanga, nes ramybės laiku tas nelengva būtų atsiekti. Japonija taipgi nežinurėtų ant to taip šaltai."

Vargiai amerikiečiai tuoj siųs naują savo armiją Europon, nes taip padarydami jie paliktų savo šalį be apsaugos, jeigu japonai staiga parodytų norą atsilyginti Amerikai už senas skolas.

"Negana to, transporto klausimas taipgi gana keblus. Vokiečių povandeniniai botai darys didelių kliudčių. Amerika paskelbė stajiant 1,000 orlaivių. Tas padaryti gali but nesunku bet sunku tuos orlaivius apirupti ir aptarnauti."

Lundendorfas turi viltį.

Generolas Lundendorfas sako, kad Vokietijai nėra ko derėtis del Alzas-Lotaringijos. Jis mano, kad gali d pasisekti užduoti Francuzų įsprendžiamą smugį, nors jis pripažįsta, kad šių dienų karė, kuomet visos tautos galybė kovoja prieš tautos galybę, atskiras smugis vargiai gali nuspresti karė.

Užklaustas, ar be Amerikos pagalbos sąjungininkai nebūtų jau priversti taikytis, Lundendorfas atsakė: "Kadangi submarinai davė Amerikai progos stoti karėn, tai tas klausimas lygus klausimui, ar submarinų veikimas teisėtas, ar ne. Ma no nuomonė tame klausime neatmainoma. Submarinų karė yra teisėta. Ji atliekai tai, ko mes norėjome. Mes nemanome numarinti Angliją badu ir kelis mėnesius, bet po valiai verstį ją prie taikos."

"Aš nesakau, kad bolševikų manifestaciją aš skaitau taikos pasiūlymu. Tam tikslui reikalinga stipri valdžia, tokia valdžia, kuri turėtų pajiegos vykinti taikos nutarimus netik namie, bet ir užsienyje."

Generolas Lundendorfas sako, kad visuotinas karė pertraukimas sustabdytų submarinų veikimą ir sąjungininkai galėtų tu tarpu pagerinti savo padėjimą, kuomet centrinių valstybių jokios reikmenys viestiek

Pragariška katastrofa Halifaxe

EKSPLOZIJŲ ŽUVO APIE 3,000 ŽMONIŲ.

Beveik pusė miesto visai nušlauta nuo žemės veido.

Kanadoj, Halifaxo uoste, praejusį ketvergą buvo baisi katastrofa. Francuzų amunicijos laivas "Mont Blanc" susikulė su norvėgų laivu "Toma," kuris buvo prikrautas pilnas maisto oelgams. Ant francuzų laivo įvyko toks baisus sprogdimas, kaip kad visas pragaras būtų eksplodavęs. Veik pusė miesto likos nušluota nuo žemės paviršiaus ir užnušta apie 3,000 žmonių. Sužeistų bus keliolika tūkstančių.

Halifaxas yra nedidelis miestas, turi truputį daugiau 50,000 gyventojų. Trijų keturkampių mylių ploas likos taip išpuštytas, kad neliko nei vienos stačios ribos.

Dartmoutho miestas, kuris randasi kitoj prieplaukos pusėj, taipgi daug nucentėjo.

Miestas susiubavo kaip nuo žemės drebėjimo.

Žmonės buvo vos tik atsikėlę iš ryto ir vos tik prasišlėję gyvenimas, kaip staiga pasigirdo apkurintantis renksmas ir visas miestas susiubavo kaip nuo žemės drebėjimo.

Žmonės, vežimai, arkliai, automobiliai ir kitokie dalykai gatvėse oro spaudimu buvo išblaškyti į visas puses, yg plunksnos vėsulos pagautos.

Tuo pačiu laiku per visą miestą sovė liepsna ir visas ugriautas distrikas pradėjo degti.

Fabrikos, mokyklos, du ragalai, bažnyčios ir šimtai gyvenamų namų dabar guli griuvėsiuose.

Daug žmonių likos užmušus, o kada sugriuvo valdžios geležinkelio stotis, cukraus lirtuvė ir kariuomenės gimnazija.

Arenos rinkas randasi už rijų mylių nuo prieplaukos, kur įvyko eksplozija, ir lios sugriautas.

Visas biznis mieste sustojo. Ginkluoti kareiviai saugoja sugriautą miestą. Neina nei vienas karas.

Naktimis miestas stovi paskendęs tamsoj, nes elektros ir gazo stotis taipgi lios sunaikintos.

Kareiviai nuo laivo pabėgo.

Eksplozija ant laivo įvyko už 17 minučių po susiduriu. Laivas likos pramuštas ties inžiniais ir tuojaus ant jo kilo gaisras. Kapitonas suprato pavojų ir liepė jurininkams kuogreiciausia žėsti ir veltis ir gelbėti savo gyvstai. Kada jurininkai šplaukė ant krašto ir pasilėpė, tuomet įvyko eksplozija, kuri sudraskė ju laivą į skutus. Sakoma, kad išviso žuvo 3 laivai. Ant garlaivio "Pieton," kuris stovėjo toliau, likos užmušta 40 jurininkų.

Eksplozija girdėjosi už 72 mylių.

Vienas Amerikos laivo kornendantas prisuntė Washingtonan tokią telegramą: "Eksplozija buvo aiškiai natyt ir girdėjosi kuomet mes buvome už 52 mylių ant jurių. Atplaukė, mes tuojaus pasiulem valdžiai savo pagelbą ir patyrėm, kad katas-

negalėtų pasiekti. Todel jis nano, kad karės pertraukimas deryboms turėtų but, kuotrupiausiai, nes kitaip karinis teutonų padėjimas turėtų daug nukentėti.

trofos priežastis buvo skanti:

"Belgijos Šelpimo laivas susidurė su francuzų amunicijos laivu, ant kurio buvo 3,000 tonų T.N.T. ir daugybė benzino.

"Nuo vieno sprogdimo užsidegė benzinas ir kaip tik kilo gaisras, igula tuojaus apleido laivą ir išplaukė ant kranto pirma negu įvyko didžioji eksplozija.

"Praktiskai visa šiaurinė Halifaxo dalis likos sunaikinta, o Dartmouthe, kitoj prieplaukos pusėj, išbirejo visi langai.

"Eksplozija paskandino tris laivus; kitus gi labai sugadino.

"Miesto griuvėsiai dabar smarkiai dega."

Eksplozijos trenksmas buvo jaučiamas net Truro miestelyje, kuris randasi už 75 mylių nuo Halifaxo.

Raidės "T.N.T.," kuriomis pavadinta tie 3,000 tonų medegos ant sprogdimo laivo, reiskia trinitolulą. Tai yra smarkiausia sprogstančioji medega, kokia tik mokslui yra žinoma.

Visas miestas virto ligonbučiu.

Visas Halifaxo miestas šiandien išrodo kaip vienas ištisas ligonbutis.

Tokios dailios triobos, kaip Dominion Building, Provincijos Parlamentas, Valdžios Rumas, Dalhousie Kolegija ir daugelis kitų paversta laikiniais ošpitaliais ir lavonbutiais.

Bažnyčios, mokyklos ir privatiniai gyvenimui namai, kurie da išliko nesugriauti, taipgi kupinai pridėti sužeistų.

Gatvėmis eina ilgos eilės vežimų, kurie renka sužeistus ir užmušuosius.

Visur girdėtis šauksmas ir vaitojimas sužeistų vyrų, moterų ir vaikų, kurie guli po sugriuvusiais namais ir šaukiasi pagalbos.

Tikra skaitlinė sužeistų ir užmuštų negreit da bus žinoma, nes negreit bus atskaiti griuvėsiai.

Lyg tyčia, po katastrofos užėjo baisi puga su šalčiu, kas padarė žmonių nelaimę da didesne. Griuvėsiai likos privaryti pilni sniego, namuose taipgi švilpia vėjas ir pilna sniego, nes neliko nei vieno stiklo languose.

Iš visų apeliunkės miestų pradėta siųsti Halifaxui pagalbą: maisto, šiltų drabužių ir medicinos. Būriais pradėjo važiuoti daktarai, chirurgai ir norsės. Bet neįspakytai sunkus sniegas sulaukė visus traukinius ant kelio.

Sujudinantis reginys.

Sunaikintas miestas perstatato sujudinanti reginį. Krūva mažų vaikūčių, kurie žuvo mokykloje buvo liudniausia regykla.

Tarpe kitų aukų, gulėjo auksaplaukė 4-rių metų mergaitė. Žaizdų ant jos nesimatė, bet ji buvo negyva. atsalusiomis savo rankutėmis ji turėjo da apsikabinus savo lele.

Šita mažutį kunelį pažino nelaiminga motina. Verkdamą ji apsikabino negyva kūdikį ir pradėjo bučiuoti. Tuo tarpu atvažiavo vežimas, uždejo šita mergaitę ant kitų lavonų, ir nuvežė lavonbutin. Tai buvo tik viena iš šimtų tokių scenų.

Visas miestas paskendo ašarose: tėvai verkia vaikus, vaikai tėvų; vyrai neranda savo moterį, moteris vyru.

Liudnas, baises reginys!

Kas nieko neveikia
To niekas nepieikia

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas skaito ir rašo
Tas duonos nepiešia

DETROIT, MICH.

Pašventinimas Lietuvių bažnyčios.

Lapkričio 29 d., t. y. "Pa-
dekavonės" dienoje musiš-
kiai katalikai matomai tu-
kiai katalikai šventino savo
bažnyčią. Ceremonijoje
dalyvavo vyskupas ir keturi
kunigai. Krapino, giedojo
ir prakalbas sakė. Vienas
kunigėlis pasakojo, kad šita-
kar kilo delto, kad žmonės
perdaug nuo Dievo atšalo.
kritikuotį jo kalbas, tai rei-
kštų priduoti nesamonei
kokią nors vertę. Tik musų
vargšai katalikai nesugebi
protuoti ir negali suprasti,
kaip kunigija savo politika
pažemina ir išniekina jų ti-
kėjimo jausmus.

Šventas raštas pasakoja,
kad Jėzus iš Nazareto atvy-
kęs Jeruzoliman ir radęs
bažnyčioje jomarką, perpy-
kęs išvartė stalus ir prekiau-
jančius išvaikė. Jeigu jis
butų galėjęs ateiti musų ka-
talių bažnyčion, tai jo pik-
tumas gal būtų daug dides-
nis, nes rastų čia netik kito
tavoro, bet kiaulių, vištų,
žąsų ir kitokių gyvūnų. Jo-
markas del kunigų biznio
tesės bažnyčios apačioje
nuo 24 d. lapkričio iki 1 d.
gruodžio. Įstikrujų jeigu
tikčiau į "visurėsantį" die-
vą, tai tuo jomarku turėčiau
didžiai pasipiktinti: kiaulių
žviegimas, žąsų riksmas, viš-
tų ir girtųjų parapijonų bal-
sai bažnyčioje—tai tik jau
nepaprastas apsiirėškimas.
Labiausiai papiktinančių
buvo tai dviejų "bulių" im-
tynės. Kunigas net užki-
męs šaukia: "Kas norite
už 2 dolerių sėdėt ant stei-
čiaus, ateikit—kom-on, kom-
on!" Kitas kunigėlis, pasi-
šaukusiais plaukais, ma-
žom, ką tik imatomoms kai
kurmio akutėm, irgi begioja
po steičių rėkdamas: "po du
doleriu, po du dolerių! Kas
jums giulioja tie du dole-
riai!" Mat darbininkui
žmogui del tuščios garbės iš-
mest du dolerių, tai nieko
nereikšcia, o kunigų bizniui,
suprantama, labai daug rei-
škia. Manau sau: o jūs
farizejai! Doleris jums
augščiausias dievas. Delto
dievo bažnyčią paverčiat ne
tik į gyvūnų tvartą, bet ir į
cirką, raginat žmones, kad
eitų artyn ir žiūrėtų kaip
du "jaučiai" sau sprandus
sukinė, ir kaulus narstys
ir už pasižūrėjimą į barba-
rizmą reikalaujat po du do-
leriu, ko ir veltui dagi baž-
nyčioje nėra reikalo žmo-
nėms rodyti.

Sitoks tai buvo musų juo-
dosios armijos suruostas
"teatras," del pagerbimo
naujai atidaryto dievnamio.

Darbai.

Šiuo tarpu darbai Detrote
sumažėjo. Pragyvenimas
tečiaus vis da augstyn kila.
Pav. už kambarius nuo-
mos kaina 22—30 dolerių
mėnesiui. Ir tai tik papras-
ti darbininkų gyvenimui
kambariai. Geresnių ir už
tokią kainą negausi. Mais-
tas, drabužis, avalinė, ku-
ras—viskas kuone trigubai
pabrango, anglių dagi nei
ipirkt negalima.

Atomas.

PITTSBURGH, PA.

L. Mokslo Dr-jos choro koncertas.

Gruodžio 1 d. Lietuvių
Mokslo Dr-jos "Birutės cho-
ras" turėjo savo koncertą.
Vedamas g. Jono Senulio
choras sudainavo "Sveiki
broliai," "Pabuskim lietu-
viai" ir "Paaukokim savo
jėgas." Vieni vyrų balsais
sudainuota "Persiskyrimas
su tėvyne." Po to sekė vai-
dinimas. Atvaidinta 6 ati-

dengimų veikalas "Marutė,
vargoninko duktė." Artis-
tai-megėjai savo roles išpil-
dė taip gerai, kaip geriau ir
negalima reikalaut, ypač
moteriškos rolės išpildyta
tarsi tikrų artistų-aktorių.

Po atvaidinimo veikalo
vėl buvo dainos. P-lės Biru-
tės Kazlauskutė ir Marija
Juozevičiūtė sudainavo du-
etą "Kur bangoja Nemunė-
lis." Vieni moteriškų bal-
sų choras sudainavo: "Tu
mano motinėle" ir "Čiulka
ulba paukšteliai." Maišy-
tais balsais sudainuota:
"Kur bėga Sesupė," "Uba-
gu giesmė" (Išėjau gry-
bauti), "Lai gyvuoj mus tau-
ta" ir "Lietuva Tėvyne mu-
m."

Reikia pastebėti, kad cho-
ras nors ir jaunas, tačiau
gana trumpą laiką gerb. mo-
kytojaus Senulio likosi pu-
sėtina išlavintas ir dainuo-
ja gana gerai.

Deklamavo A. Eleknevi-
čia, S. Jasiukonis. P. Gilius
ir Petronė Masiulienė. P.
Misgeraitė sulosė monologą
"Viskas ant vienos g-dvos".
Ypač šis monologas prijuo-
kino publiką iki social.

Visas vakaras buvo įspu-
dingesnis, negu tikėtasi. Ai-
do choro nariai budavo la-
bai pajaukę Birutės chora-
ir kalbos ėjo, kad ir šis va-
karas atneš birutėiams tik
vien pašaipą. Išėjo kaip tik
atbulai. Koncertas publiko-
je paliko visugeriausius iš-
pučius. Publikos buvo be-
veik pilnutėlė sveitinė ir
rengejams atneš nemaža
moralės ir materialės nau-
dos.

Reikia pastebėti, kad gie-
dant Lietuvos himną, kada
visa publika sustoja del iš-
reikšimo savo solidarumo,
tai tūli du musų broliai čia
nors ir raudonuodami sėdė-
jo ir nesikėlė. Tai neišmin-
tinga daryt tokią demon-
straciją, nes kaip ten nebūtų,
o tikslas jos visgi prastas.

Juozas Virbickas.

GRAND RAPIDS, MICH.

Drg. Grigaičio prakalbos.

Lapkričio 25-6 dd. pirmu
kartu musų mieste kalbėjo
drg. Grigaitis, "Naujienu"
redaktorius. Pirmą vakarą
prakalbas rengė S. D. D-ja,
o antrą LSS. 51 kuopa.

Pirmą vakarą drg. Gri-
gaitis kalbėjo apie organiza-
cijų reikalingumą ir kokią
naudą darbininkai iš jų turi.
Antrą vakarą kalbėjo tėmo-
je: "Rusijos revoliucija." Kalbant apie Rusijos revo-
liuciją, žmonėm paaiškėjo
daug dalykų, kurių pirma
negalėjo suprasti ir klaidin-
gai sau aiškindavosi Rusi-
jos valdžios keitimosi prie-
žastis. Tat už aiškų teisy-
bės išpažymą d. Grigaičiui
priguli iš musų visuomenės
deka.

Doros skudurninkai.

Kada tapo pagarsinta
viršininkų prakalbos, tai
tuli "doros apgynėjai" nu-
bėgo ir apskundė policijai,
kad pastaroji prakalbos iš-
ardytų. Miesto majoras
pašaukė pas save, kad paai-
škintų kokių tikslų prakal-
bos rengiamos. Gavęs pa-
aiškinimą, pavelino. Pasiro-
dė, kad policija su kitais
miesto viršininkais žmoni-
skėnė už musų juodašim-
čius.

Iš patikėtinų šaltinių teko
suzinoti, kad vargonininkas
V. Stasevičia apskundė bu-
vusį sv. P. P. parapijos kle-
bioną už tai, kad kunigas pri-
gundes jį ir dar tulas merg-
šes sukelt pernai rudenį bet-
varke ir mest kiaušiniams
M. X. Mockui. Idomu, kuom
užsibaigs.

P. Cosman.

CAMBRIDGE, MASS.

Prakalbos.

Nedėlioje, lapkričio 25 d.
Jaunuomenės choras buvo
surengęs prakalbas: Kalbė-
tojai buvo Ramanauskienė
ir Adomavičius. Pastarasis
pasakė tą patį mišinį, ką ir
visada. Ramanauskienė pa-
sakiusi keletą žodžių apie
jaunuomenę ir dainas, stvė-
rėsi akėti "bolševikus"—
Rusijos revoliuciją. Sako
"Baisūs dalykai dabar deda-
si Rusijoje. Žydas Trockis
dirbęs New Yorke už 12 dol.
i savaitę ir Vokietijos žy-
das Leninas, tie bolševikai
vada, dabar pagriebė Ru-
sijos valdžią i savo rankas:
Dabar Rusijoje didžiausia be-
tvarkė, dabar ten negali pa-
sirodyti nei vienas doras
žmogus; ten žmogaus gyvas-
tis daug pigesnė, negu A-
merikoje prasciausioj stuboj
musės gyvastis; kažin kur
dabar, už kokio pečiaus
kamputį tupi daktaras
Šliupas, juk išeiti ant gatvės
doriems dabar negalima,
nen bolševikų ir vokiečių pi-
nigai ir šnipai dabar veikia
ir tt." Toliaus sako: Yra ir
Amerikoje tarp lietuvių
bolševikų organizacija, jie
vadinasi susipratėliai, tarpe
jų yra tik keli inteligentai;
kurie klaidina žmones, o ki-
ti visi tamsunai."

Gazdino, gazdino publika
ji tomis "bolševikų balse-
nybėmis," pagalvius pama-
čiusi, kad niekas nenusigan-
do, ir ji liovėsi gazdinus pra-
dėjo "aiškinti" ekonomijos
klausimą. Liepė nevalgyti
perdaug, vaikų nepenėti
perdaug, o merginoms tai ir
"dresių" neliepti pirkti. Iš
eina, kad žmonės perdaug
valgo, vaikus perpeni ir per-
daug rėdosi. Darbininke,
atsimink, ar daug sykų sir-
gai nuo persivalgymo?"

Iš tos "prakalbos" išsiai-
škina du dalykai: pirmas,
kad Ramanauskų teta per-
vėlai gimė, nes jos pažiūros
tinka aštuonioliktam šimt-
mečiui, antra, kad teta neži-
no kokios klesos žmonėms
prakalbą sako.

Jaunuomenės choras nors
nariais nelabai skaitlingas,
tečiaus sudainavo neblogiau-
siai.

Uranas.

UTICA, N. Y.

Šis bei tas iš musų gyvenimo.

Siuomi tarpu darbai čio-
nai eina neblogai, tik uždar-
biai toli gražu neužtektini
pragyvenimo reikalmis, kuom-
net visos gyvenimo reikme-
nės kuone trigubai pabrango.

Lietuvių gyvenime nieko
indomaus, nei ypatingo nesima-
to.

Porą metų tam atgal čio-
nai buvo susitvėrusi draugi-
ja po vardu "Milda." Tiks-
las jos buvo palaikyti kleri-
kaliską politiką, platinti kle-
rikalų literatūrą. Tvėrėjas
buvo dievo muzikantas (var-
gonininkas) A. Vilčinskas.
Kadangi prie tos draugijos
prigulėjo ir kunigo gospadi-
nė, tai beveik tik kunigo
šeimyna ir valdė draugiją.
Draugija buvo surengus tris
vakarus, jos nariai-aktoriai
sulosė tris veikalus, kiek tie
vakarai pelno davė, niekas
nežino, viskas nuėjo "dievui
ant garbės." Kada dr-jos
pirmininkas, minėtas vargo-
ninkas išvažiavo iš Uticos,
tai ir draugija nuo to laiko
nieko neveikia. Tuli jos ar-
tistai buvo sumanę vėl atvai-
dinti veikalą, bet kunigui
iškisus savo nosį, kad gavus
pelną "dievui ant garbės,"
aktoriai neteko energijos ir
atsisakė veikti. Dabar ku-
nigas su savo artimais bi-
čiūliais stengiasi, kad dr-

ją likvidavus, o visą jos tur-
tą pavedus "dievui ant gar-
bės." Matomai savo tikslą
atsieks.

Musų katalikai da 1911
metais kunigui reikalaujant
nupirko bažnyčią ir klebo-
niją, dagi brangesnė už pa-
čią bažnyčią. Tais metais
čionai buta tik 80 lietuviškų
šeimynų ir nedaug pavienių.
Taigi tie, kurie prisidejo
prie parapijos, vilko ant sa-
vo sprando netik užtupdytą
neprisotinamą kunigą, oet ir
užkrautą skolą.

Džiaugėsi vargšai gavę ki-
tą kunigą. Gal ir tiesa, kad
tas kun. Vanagas nelupa po
dėvynis kailius nuo skur-
džių parapijonų kaip budavo
kun. Deksnis, bet ir tas ne-
labai myli savo avelas.

Išties kun. Vanagas, tai
pavyzdingas gospadorius.
Klebonijos ir bažnyčios jar-
duose per vasarą ganosi
mažiausiai popa šimtų viš-
kų, ančių, kai kada ir viens-
kits kalakutas maišosi. Var-
gonininkui čionai vieta ne-
labai maloni, nes netik baž-
nyčią reikia šluoti, bet ir vi-
są šventorių iš vištų liekanų
apvalyti. Senas klebonas
pastatė užpakalyje bažny-
čios šantę klapiukams baž-
nytiniais marskiniais persi-
maintyti, gi dabartinis kun.
Vanagas ten padarė vištynę-
čią savo vištoms. Vis del
"garbės dievo," kunigas
prie altoriaus, vargoninkas
ant viškų, o gaidžiai užpaka-
ly bažnyčios, rečia, gieda.
Delto musų kun. Vanagas
labai pyksta ant bedievių,
kad jie sako, jog jis bažny-
čią pavertė i Nojaus arką,
kad jam biznis, o ne žmo-
nių dora terupl. Tiek to,
da kiek laiko ir musų dvasi-
kams tėveliams ištikrųjų
priseis imties ukinkavimo
bei kito teisingo darbo, kad
sau duoną pelnius ir liau-
ties žmones mulkinti pasa-
komis apie pomirtinį gyveni-
mą.

Dembskio pasekėjas.

PITTSBURGH, PA.

Susiorganizavo Lietuvių

Kooperatyvską Bendrovę.
Atsilankius i čionai iš
Hartfordo, Conn. W. B. De-
besiui, medžių ir kitokių
augmenų kultivotojui ir
pardavinėtojui, taipgi orga-
nizatoriui Lietuvių koope-
racijos, spalio 24 d. š.
m. Pittstono priemiestyje
Sebastopol Lietuvių Ukėsų
Klubas sušaukė viešą susi-
rinkimą, kame minėtas or-
ganizatorius plačiai išaiški-
no tikslą kooperatyvskos
bendrovės. Tokia bendrovė
čia likosi suorganizuota. Su-
sirašė 38 nariai. Išrinkta
valdyba, kurion įėjo: Jur-
gis Kuncėvičia, pirminin-
kas; Juozas Juskevičius—
sekretoriū; Jurgis Sugž-
dinis—kasininku.

Lapkr. 4 buvo pirmas tos
Lietuvių Kooperatyvskos
Bendrovės susirinkimas,
kame prisirašė da 12 naujų
narių, sudarant išviso 50.
Kad tuojaus gyveniman
vykdžius tos kooperacijos
veikimą, tame susirinki-
me sutarta pirkti per W. B.
Debes 350 bušelių bulvių, po
\$1.25 už bušelį. Tam reika-
liui sudėta 378 dolerių. Pi-
nigai padėta bankon Koop.
Bendrovės valdybos vardu
ir palikta W. B. Debesui
bulvių užsakyti, o gavus ta-
vorą už jį užmokėti.

Jeigu ištikrųjų taip būtų,
kaip mums čia išaiškinta, tai
tokia kooperatyvskia ben-
drovė galėtų daug naudoti
žmonėms duoti, o p. W. De-
besio sumanymas reikty vi-
sai priimti. Žiūrėšime, kas
iš viso to išeis.

J. Kuncėvičius.

MONTELLO, MASS.

Prakalbos ir koncertas.

Gruodžio 2 d. LSS. 17 kp.
surengė prakalbas ir kon-
certą. Kalbėtojai buvo vie-
tiniai anglai kandidatai i
miesto urėdus. Kalbėjo
trumpai ir aiškiai.—
Koncerto dalį atliko Ma-
rijona ir Birutė Petkunai-
tės, sudainavo "Naujoji Ga-
dynė," palydint pianu M.
Lapioniutei iš Tautono. O. ir
Stasė Mineikiutės piano ir
smuika. Taipgi Stankus ir
Stankiutė piano ir smuika.

Vietiniai lietuviai socialis-
tai, J. Ustupas ir A. Kirelis,
kandidatai i councilmanus,
kalbėjo apie politiką, nuro-
dydami, kad darbininkai tu-
ri balsuoti už darbininkus t.
v. socialistų partiją. Te-
čiaus ant galo pirmininkas
kalbėtojas pradėjo peikti
"Kelcių" ir "Naujienas" už
talpinimą kariškų valdžios
apgarsinimų, antras gi kal-
bėtojas teisingo minėtus lai-
kų kraščius, taip kad tarpe ka-
lėtojų kilo ginčai. Visgi
tas papeiktina. Musų ka-
lėtojai jeigu sako prakal-
bas, tai lai sakytų prakalbas,
o ne darytų diskusijų. Dis-
kusijas galima surengti at-
skirai.

Žmonių buvo susirinkusių
daug. Lėšų padengimui, au-
kų surinkta virš 7 dol. Lai-
ke prakalbų prie LSS 17 kuopos
prisirašė 12 naujų narių.

Socialistų judėjimas.

Grud. 2 d. atsibuvo 17
kuopos susirinkimas. Pri-
imta vienas naujas narys
drg. Pakausis iš Anglijos
atvažiavęs, ten priklausęs
prie Socialistų Sąjungos.

Sekantiems metams kuopos
valdyba išrinkta: Org.
J. Virelinas, finansų sekr.
Tamošius, protokolų sekr.
H. Kriecher, iždininkas Taut-
vaiša, knygium M. Januške-
vičiūtė. Išrinkta 11 delega-
tų i sekančią VI Rajono kon-
ferenciją, kuri atsibūs 23 d.
gruod. So. Bostone. Parem-
ta įnešimas, kad LSS. nupir-
ktų laikraštį "Laisvę," ir
kad LSS. namas būtų stato-
mas Brooklyne.

Grud. 15 d. čia yra ren-
giama "Laisvė" koncertas
ir kalbės drg. L. Pruseika.

Grud. 16 d. LSS. 17 kuopos
pa rengia paskaitą, skaitys
d. Pruseika, tema: "Bolševik-
ai ir Menševikai." Geisti-
na, kad monteliečiai skait-
lingai atsilankytų ant abie-
jų, nes bus labai svarbūs.

Abelnas judėjimas.

Nuo 18 iki 26 dd. lapkri-
čio, buvo L. T. Namo fėrai.
I visus vakarus žmonių lan-
kėsi pusėtinai. Pelnė ro-
dos, bus apie \$500 dol. (Tik-
rų skaitlynių dar neturiu.)

Grud. 19 d. LDLD. vietinė
kuopa rengia teatrą.
"Svarbi Priežastis" ir kon-
certą su prakalbomis. Ro-
dos, kalbės d. Pušitūtė. Sa-
loma, kad bus labai puikus
vakaras. Toji pati draugija
turės susirinkimą gruod. 20
d. Butų gerai, kad visi na-
riai atsilankytų, nes dalina-
mos knygos "Biliuno Bio-
grafija," taipgi nauji na-
riai bus priimami.

Kalėdų vakare L. T. R.
Viesula statys scenoje gra-
žų veikalą: "Mobilizacija."
Sausio 12 d. 17 kuopa loš
dramą "Alkanai Žmonės."

H. K. Maziukas.

CLEVELAND, OHIO.

Teatrai.

Lapkričio 25-tą Vaikų
Draugijėlė lošė vieno akto
komediją "Nastutė ir Biru-
tė." Lošimėlis pavyko vidu-
tiniškai. Ačiū pasidarbavi-
mui p. Katkauskio, kuris ru-
pestingai lavina vaikus. Tai-
pat buvo pasakyta gražių
deklamacijų ir tt. Balias,

muzika ir šokiai tęsėsi lig
naktčiai.

Gruodžio 1-mą, "Mirtos
choras" "Laisvės" (laikraš-
čio) naudai surengė vaka-
rą. Vakaras buvo įvairus.
Publikos susirinko nemažai,
"Mirtos choras" sudainavo
Rusijos himną: "Sveika
Rusija jaunoji, buk pagar-
binta daina, tarp tautų jau-
nutė stoji—buk galinga ir
laisva" (himnas buvo tilpęs
"Keleivyje"). Pasakyta ei-
lė deklamacijų—Rožytės su
motina ir Maikio su tėvu
pasikalbėjimai. Vieni ir ki-
ti užduotis atliko gerai. Per
pertrauką griežė lietuvių
orkestra.

Regis, nemažai užrašyta
"Laisvei" prenumeratorių.
Vakaras iš visų atžvilgių bu-
vo neblogas.

Gruodžio 2-rą, LMPS. 24
kuopa Acmes svetainėje sta-
tė 4-rių veikmų dramą
"Kryžius". Veikalas labai
graužas, tinka šiuo momentu
ir sulosta neblogai, išskyrus
keliatą pataisymų. Progre-
systės gali pasidžiaugti.

"Mirtos choras" dainavo:
"Sveika Rusija jaunoji" ir
tt. Naujokas ir Dereška su-
lošė juokingą dialogą "Ofi-
cierius ir Kareivis," labai
nusisekė ir prijuokino publi-
ką. Po vaidinimui buvo šo-
kiai.

Prakalbos.

Lapkričio 30-tą ir gruod-
žio 2-rą d. kun. J. Strazdas
čia sakė prakalbas. Straz-
das, sako, kad jis pradės
naują parapiją Clevelande.
Kunigo nuomone, čia reik
tokios parapijos ir bažny-
čios, kuri neprigulės nė Ro-
mai, nė vyskupams—bus
žmonių kontroliuojama is-
taiga. Darbininkų nė vie-
na, nei kitą bažnyčią ir para-
pijos neišgelbėjo ir neišgel-
bės, tečiaus, kas jų įiesko-
tokios gali būti geresnės.

Lapkričio 30 LSS. kuopai
kalbėjo A. Karalius (iš Det-
roito), tėmoje: "Evolucija
ir Religija."

LDLD. susirinkimas.

Lapkričio 28-tą, LDLD.
Stockes svetainėje laikė
mėnesinį susirinkimą. Tarp
kitų tarimų nutarta surengt
kun. M. X. Mockui prakal-
bas. Prakalbų rengimo dar-
bas atiduotas komisijai.

Prie progos turiu paste-
bėti, ir blogiasias musų ydas.
Kaip nekurie musų draugai
tiesiog neturi draugiškumo.
Pav. pirmininkas leisdamas
nariui balą taip grubijoniš-
kai atsineša: "Kaman, tu,
ką turi, sėsk, tau gana" ir tt.
Potam piktai išsiplūdęs, ap-
leidžia pirmininko vietą.

Žemės Žiedas.

NEW BRITAIN, CONN.

Moterų vakarėlis.

Lapkričio 29 d. čionai bu-
vo Moterų Birutės Draugi-
jos surengtas vakarėlis.
Vakarėlį atidarant, dr-jos
pirmininkė p-ni Salaveiči-
kienė pasakė pasveikinimo
prakalbėlę, o paskui atvai-
dinta du veikalėliu: "Zings-
nis prie šviesos" ir "Velnias
Išradėjas." Atvaidinta gana
gerai, kaip iš darbininkų ar-
tistų-megėjų galima reika-
lauti.

Po vaidinimo ir tarpais
buvo daug pamarginimų.
Mažų mergaičių choras su-
dainavo kelias daineles. A-
nelė Salaveičiūtė sudeka-
mavo keliatą gražių eilių, o
be to buvo iš So. Bostono
"didžiausias lojeris of Ju-
naitet Steic-Džian Bamba."
Programas buvo įvairus ir
atsilankiusius pilnai užga-
nėdino. Publikos atsilankė
gana daug ir moterims va-
karas visais atžvilgiais pa-
vyko.

P. V. Miknevičia.

MILLINOCKET, ME.

Iš musų katalikų gyvenimo.

Šis miestukas stovi tarp
kalnų ir nuskurdusių miškų.
Iš rytų ir pietų pusių baltuo-
ja dideli ežerai. Gyventojų
yra i 6,000, didžiama jų Ka-
nados francuza, italai ir kt.
Yra popieros dirbtuvė, joje
dirba apie 1500 darbininkų.
Jų padėjimas vargingas:
darbai sunkūs—algos ma-
žos, palyginamai su pragy-
venimo brangumu; vienok
i savaitę lėšuoja 8, ar 9 dol.
Na, o kaip pragyventi su
šeimyna? Dirbtuvės ponai
biskį pakėlė algos, tuomet
krautuvijų savininkai dvigu-
bai pakėlė prekių kainas.

Darbininkai tamsūs, jų
užsiėmimas, bakutė ir baž-
nyčia. Teko pasisėkėt su
keliais francuzaus darbinin-
kais, iš ko paaiškėjo, kad da-
je nežino, kad yra socialis-
tai!

Cia yra lietuvių apie 20
šeimynų ir tiek nevedusių.
Gyvuoja SLA. kuopa, tik
nieko neveikia. Išskyrus
kelias pirmieviskas šeimy-
nas, kitų gyvenimas bai-
siai nešvarus: girtuokliavi-
mas, iš pinigų lošimas ir
peštynės, tai paprastas jų
gyvenimo budas. Tuli bur-
dingeriai perka gospadi-
nėm siutus, atiduoda pėdes,
o gospadinės jiems visą "vi-
gadą." Mat čia nėra mergi-
nų, tai bobelės vilioja vaiki-
nus (jų pinigų). Su reikalu
buvau užėjęs i dvi stubas;
štai kas ten dedasi: ant sta-
lo užklota "Saulė," ant jos
"picierius" alaus ir tris vaiki-
nai su gospadine lošia iš pi-
nigių. Ta moteris plaukais
apsileidusi it šventoji Mag-
dalena, na ir pradėjo džiau-
gtis išlošus iš tulo V. 12 dol.
o iš kitų 10 dol. Antroje gi-
čioje "Darbininkas" ant sta-
lo ir degtinės bonka, vienas
vyras vaitoja šoną susiėmęs,
kiti grumuoja antrą įlaužti!
Vienok kunigų lapelis kolia-
ja tik socialistus.

Lietuvis D. U. vežė iš Bos-
tono 21 bonką degtinės,
Portlande tapo suareštuotas
ir pasodintas belangėn. Ki-
tas B. čionai pardavinėjo
svaiginančius gėrimus, taip
gi buvo suimtas, užsistatė
\$700. kaucijos. Tai vis ty
"Darbininko" gerbiamų ka-
talių darbėliai.

Girių Paukštis.

LAWRENCE, MASS.

Socialistų vakaras.

Gruodžio 2 d. čionai buvo
LSS. 64 kuopos surengtas
vakaras. Scenoje statė ko-
mediją "Amerikoniškos Ves-
tuvės." Iš ty vestuvių publi-
ka turėjo netik daug sma-
gaus juoko, bet ir daugiau
mąstantis daug gražaus pa-
mokinimo. Scenoje žiūrėto-
jas taip

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu



—Maikie, kaip aš gerai įtave pažįriu, tai man net sarmata su tavim kalbėt. Aš vyraus kaip reikia, augstas ir storas, o tu mažiukas kaip spigutis ir da nori mane mokyt, pirštu mane rodo. Duociau spritku į nosį, tai visas tavo mandrumas išdulkėtu.

—Nesididžiuk tėve, savo didumu, nes viena, nedaug tame svarbos, o antra, tu juk nesi ir toks didelis, kaip tau rodosi.

—Aha, vaikel, tu jau nori man įkalbėt, kad ir aš toks mažiukas, kaip tu. Bet ne įkalbėsi. Kiekvienas mato, kad tu prieš mane esi taip kaip žiurkė prieš levą.

—Taip nėra, tėve. Aš nesus toks mažiukas, o tu nesi toks didelis, kaip tu sakai. Bet daleiskime, kad taip ir būtų. Daleiskime, kad aš už tavę esu tiek mažesnis, kiek žiurkė mažesnė už liutą. Ar tai tas jau reikštų, kad aš esu niekam netikęs? Aš tau galiu parodyti, tėve, kad net ir žiurkė nėra mažiausias daiktas pasaulyje. Sulyginus su kitais gyvais daiktais žiurkė yra milžinas. Nes ant žiurkės sprando tupi blusa.

O ant tos blusos ir jos viduje gyvena milijonai da mažesnių gyvūnelių. Ir kiekvienas jų parazitų, apsigyvenusių blusoje, kuri gyvena ant žiurkės sprando, susideda dar iš milijonų atskirų medegos dalelių. Kiekvieną tų dalelių, kurias mokslas vadina molekulomis, skiriasi ant nesuskaitomų atomų. O kiekvienas atomas paskui skiriasi da ant elektronų.

—Maikie, tu man apie tuos alems ir kitokius paralius nekalkė, ba man tas nesvarbu. Kalkė geriau apie levą, tai aš bent žinotiu, ką tu kalbi.

—Aš tau, tėve, prirodžiau, kad žiurkė nėra taip mažas gyvūnas, kaip tau rodosi. Mikrobams, kurie gyvena ant blusos, ta blusa išrodo taip didelė, kaip tau, tėve, išrodo visa mūsų žemė. Pati gi žiurkė jiems yra toks milžinas, kad jie negali jos net įžiūrėti nei suprasti, kad ji gyvena. Sulyginus gi žiurkę su liutu, liutas bus milžinas prieš žiurkę. Bet ar tau rodos, tėve, kad liutas ištikrų yra milžinas? Ne. Aš tau pasakysiu, tėve, kad tokių dalykų, kaip didumas arba mažumas, pasaulyje visai nėra.

—Na, jau aš čia tave sukritikuosiu, vaikel.

—Palauk, palauk, tėve; su

savo kritika taip greit nesi-skubink. Liutas tau rodosi didelis. Bet sulyginus liutą su žemės kamuoliu, jis yra tikrai dulkė. O ar tu manai, tėve, kad žemės kamuolys, tai jau didžiausias daiktas pasaulyje? Visai ne. Saulė, kuri šildo ir apšviečia žemę, yra bilioną sykių didesnė už žemę.

—Maikie, tu jau per akis nori mane fulint. Ar tu mįlini, kad aš saulės nesu matęs? Juk ji nėra didesnė už arbužą.

—Tau taip rodosi, tėve, delto, kad ji yra labai toli nuo žemės. Bet aš nesakau, kad saulė yra didžiausias daiktas pasaulyje. Taip vadinamas "paukščių kelias", kuris nusidriekia per visą dangų, yra milijonus kartų didesnis da ir už saulę. Kada astronomai jį matuoja, tai jie kalba ne apie mylias, bet apie "šviesos metus".

—O ką reiškia, vaikel, tie "šviesos metai?"

—Tau, tėve, sunku bus tą upasti, bet vistiek galiu paaiškinti. Tas reiškia, kad šviesos spindulys į vieną sekundą pereina 186,330 mylių. Išvaizdink sau, tėve, koks tai neapsakomas greitis! Bet žvaigždės nuo mūsų žemės yra taip toli, kad ir taip greitai keičiamas šviesa nuo jų prieina prie žemės tik po kelių desėtkų metų. Todėl tokį didelį tolumą astronomai ir skaito "šviesos metais." Jie sako, pavyzdžiui, kad nuo žemės iki Alfos žvaigždės yra 4 "metai." Tas reiškia, kad vos tik per 4 metus tos žvaigždės šviesa pasiekia žemę. Ar aišku?

—Suprantu, vaikel.

—Gerai, dabar eisiu toliaus. Paukščių kelias, tėve, yra toks didelis žvaigždynas, kad jį prisieina matuoti "šviesos metais." Bet jeigu palyginsime jį su visa begalinę dausa, tai visas tas žvaigždynas bus niekas daugiau, kaip tik lakiojanti ore dulkė. Musų žemė yra da mažesnė dulkė. Ir tu, tėve, kuris esi tik dulkė ant tos dulkės, nori didžiutis sava didumu! Argi nejuokingas tas tavo pasididžiavimas? Juk jeigu ant mėnulio gyventų žmonės, jie ir per padidinantį stiklą negalėtų čionai tavę įžiūrėti. Tu pasakei, kad aš prieš tave esi taip kaip žiurkė prieš levą. Bet aš tau pasakysiu, tėve, kad ant šios žemės kamuolio tu išrodai lygiai kaip ta blusa, kuri tupi ant žiurkės sprando.

SKYRIUS I. Kaip gyveno žmonės senovėj.

Daug šimtų metų atgal visi žmonės buvo lygūs: nebuvo nei ponų, nei tarnų, nei valdonų. Visi ganė bandas, žuvavo, medžiojo. Kas daugiau pasidarbuodavo, tas budavo sotesnis. Gyveno jie tuomet didelėmis šeimynomis-bendrijomis. Laikas nuo laiko visi rinkdavosi bendriems reikalams aptarti. Įvairiems nesusipratimams tarp atskirų bendrijų narių risti ir vadovauti, užpuolus kitai panašiai šeimynai-bendrijai, budavo renkami tam tikri vadai. Senovės lietuviai juos vadindavo kunigais. Jie visai nebuvo panašūs į vėlesnių laikų kunigaikščius ar carus, nes visiškai prigulėjo nuo žmonių: jei kuris nors mėgindavo skriausti bendrijos narius, tuoj jį pašalindavo ir jo vieton išrinkdavo kitą.

Kaip atsirado valdžia.
Laikui bėgant, šeimynos-bendrijos vis didėjo. Kad lengviau atsilygintų nuo priešių, kelios bendrijos susijungdavo ir išsiskirdavo vieną vadą. Vadai pradėjo spiesti apie save drąsesnių vyrų būrius ir užpildinėti kaimynus. Pergalėtųjų turta sau užgriebdavo, o žmones paversdavo savo vergais. Juo toliau, juo turtin-gesni ir galingesni darėsi vadai, vėliau kunigaikščiais pavadinti. Nedidelės bendrijos virsdavo nemažomis valstybėmis. Kelios dešimtys ar kartais net kelios šimtos tukstančių žmonių anais laikais, kada nebuvo nei didelių miestų, nei gerų kelių, nei pačios, buvo labai sunku sekti savo vado žingsniais. Be to, apie jį spietėsi kareivių būriai, su kuriais jis dalinosi grobi. Remdamasis ginkluota, jam ištikima jėga. vadas pats mėgino šalį valdyti. Suprantama, laisviems žmonėms tai labai nepatikdavo, ir jie nekartą mėgindavo savo vadą, virtusį prispaukdeju, nusikratyti. Bet šitai nevisuomet jiems pavykdavo.

—Šarap! Kaip duosiu per marmužą, tai tu vyči, genėrolo prie blusos man nelyginai!

—Bet nenusimink, tėve. Tavo kuno mažumas ar didumas nieko nereiškia. Buvo kitąsyk ant žemės labai didelių gyvūnų, bet jie išnyko ir šiandien tik suakmenėjusius jų kaulus žmonės randa. Buvo daug narsių generalų, kurie manė visą žemę užkariauti, bet jie taipgi išnyko ir pasaulis užmiršo, kad jie gyveno. Taigi nėra jokio skirtumo, tėve, ar tu lyginsi save prie liuto, ar prie žiurkės. Su saule negyvens nei vienas, nei kitas. Ir vienas ir kitas turės išnykti. Taip pat išnyksi ir tu, tėve. Išnyksi, ir niekas nežinos, kad toks vyčių generalas gyveno.

—Tu, Maikie, irgi negyvensi lig sudnos dienos. Tu da greičiau išnyksi iš šio svieto, ba tu mažesnis.

—Tiesa, medegos mano kune truputį gal ir mažiau, bet už tai mano galvoj proto daugiau. Nors aš ir numirsiu, bet tas, ko aš kitus išmokinau, ką aš parašiau, nenumirs. Mano mintys, mano raštai gyvens ir plėtosis patol, pakol gyvens ant žemės žmonės. Taigi, tėve, aš gyvensiu už tave kurakės ilgiau ir aš busiu daug didesnis žmogus, negu tu su visu savo "vaisku".

—Jei Dievo nebijočiau, tai kad aš tau, vaikel, traukčiau į kumščią prispioves.....

vo, nes kareiviai paprastai palaikydavo vado pusę.

Kaip dvasiškija virto valdžios parama.

Matydami kiek daug itakos turi žmonių tarpe dvasiškija, vadai stengėsi ją gausiomis aukomis patraukti į savo pusę: nešdavo jiems didelę užgriebtojo karėjų turto dalį, dalino jiems žemes ir tt. Dvasiškija visomis pajėgomis stengėsi savo geradėjams atsilyginti. Ji pradėjo žmonėms pasakoti, kad vadus dievai (tuomet žmonės dar stambeldžiškai buvo) skiria, kad jų, kaippo dievų vietininkų, reikia akiai klausyti. Aigip-te, Persuose, Induose monarchai buvo laikomi tikrais dievais. Kaip ir kitiems dievams, jiems buvo statomos šventyklos (bažnyčios), deginamos aukos ir tt.

Krikščionių kunigija nuėjo stambeldžių pramintais takais. Jau šv. Povilas savo laiške rymiečiams rašo: "Vyriausybė yra Dievo tarnas, kas jai priešinasi, priešinasi Dievo valiai." Vizantijos imperatorių Konstantiną, kuris norėdamas užgriebti sostą, išžudė savo gimnaisius, krikščionių kunigija pavadino "Didžioju".

Suprantama, imperatoriaus gausiai dvasiškijai atsilyginti: atidavė jai didelius žemes plotus ir visiskai palio-savo nuo mokesčių.

Krikščionių dvasiškija palaiko baudžiavą.

Vyskupų ir vienuolinų rankose greit atsiradė daugybė žmonių, tukstančiai baudžiauninkų ir daug kitokio turto. Žinoma, jog pradžioj VIII amžiaus trečia dalis visu Frankų (dabartinį Vokietiją, Prancūzij ir Italiją) žemių prigulėjo dvasiškijai. Visokiais budais ji stengėsi atsilyginti savo geradėjams-karaliams.

Pradžioj XIII amž. sukilo anglai, negalėdami ilgiau kęsti žiaurais savo karaliaus Jono, vėliau Bežemių pavadinto. Pergandęs karalius pasizadėjo neleisti be žmonių išrinkto parlamento (šalies atstovų susirinkimo, arba Seimo) įstatymų, netremti, neikišti kalėjiman, nežudyti be teismo žmonių ir neapkrauti jų naujais mokesčiais*.

Popiežius iškeikia sukilusius vergus.

Neilgai karalius pildė savo pasizadėjimus: už poros metų jis juos visai užmiršo ir vėl pradėjo plėsti šalį. Prasiėjo naujas sukilimas. Šį kartą karalius kreipėsi į popiežių Inocentą III, prašydamas pagalbos. Pop. pasitubino savo sebrui pagelbėti: jis prakeikė visus, kurie kovojo už savo teises prieš žiaurų karalių. Anais laikais bažnyčios prakeikimas buvo labai skaudi bausmė: prakeiktą žmogų by kas galėjo užmušti, jo turta atimti ir už tai ne tik nebuvo baudžiamas, bet dargi gaudavo nusidėjimų atleidimą.

SKYRIUS II. Kas yra monarchija?

Tokia valstybė, kur žmonės jokios valios neturi, kur visą šalį valdo karalius (caras) ir jo paskirtieji valdininkai, vadinasi **absoliutė monarchija**, o pats karalius — **absoliutus monarchas**. Geriausias pavyzdys absoliučios monarchijos tai Rusai ligi revoliucijos 1905 m.

Rusų caras pats leido įstatymus, skyrė niekieno nesiklaudamas valdininkus, ap-

kraudavo šalį mokesčiais, pradėdavo kares, darydavo taiką ir tt. Nė vienam carui nerupėjo liaudies (prastų žmonių) reikalai. Dauguma jų galvojo tik apie tai, kaip prisiplėsti daugiaus pinigų ir juos pralėbauti. Žmonėms gi tekdavo nešti sunki vargo našta.

Jei šimtas, kitas žmonių norėdavo susirinkti ir pasikalbėti apie savo reikalus, pasvarstyti, kaip sutvarkius gyvenimą, kad vargdienių lengviau būtų gyventi, tokį susirinkimą policija išvaikydavo, o susirinkusiųjų da-lį tempdavo kalėjiman. Jei kas norėdavo knygą ar laikraštį išleisti, turėdavo ją pirma nešti tikriems caro valdininkams, cenzoriais vadinamais, kurie neleisdavo rašyti nieko, kas netiko caro vyriausybei arba jos sebrams.

Caras pats skirdavo ir pašalindavo ministerius, gubernatorius, o šie paskirdavo žemesnius valdininkus: apskričių viršininkus, pristavus, urėdninkus. Teisėjus (sudžias) skirdavo arba pats caras, arba jo paskirtas teisijų ministeris. Teisėjai teisdavo vaduodamiesi caro išleistas įstatymais. Jei kuris įstatymas carui ar jo ministeriams nepatikdavo, jį tuoj pakeisdavo kitu.

Jei caro paskirtieji valdininkai plėšė žmones, ėmė kyšius, vogė kruvinu prakaitu žmonių uždirbtus pinigus, skųstis galima buvo tik jų viršininkams tokiems pat valdininkams, kai ir anie, o šie visuomet mokejo savo sebrus užtarti.

Vienu žodžiu, Rusų liaudis jokios valios neturėjo—ka caras ir jo padėjėjai norėjo, tą su ja darė.

13 metų atgal caras, niekieno nesiklaudamas, pradėjo karę su japonais. Japonai Rusų nesikraudė. Kai kurie carui artimi žmonės užsimanė užgriebti turtingus miškus ant kranto pės Jalu. Šie miškai prigulėjo Japonų kaimynams Korejiečiams. Japonai ne-panorėjo turėti savo kaimynais Rusų, ir prasidėjo karė. Visiems buvo aišku, kad ta karė niekam nereikalinga ir žalinga, bet, jei caras užsimanė, Rusų liaudis negalėjo priešintis.

Caras, suprantama, neužniršta savęs. Sunku žinoti kiek imdavo algos nuverstoj Rusų caro šeimyna, nes už išaiktus žmonių pinigus jis niekam apyskaitos neduodavo. Kaip spėja, jį gaudavo kasmet apie 20 milijonų rub. algos. Kitaip pasakant, 55 tukstančių rub. kasdien arba 2,300 rub. per valandą*). Be to, Rusų caras turėjo labai daug žemes (nuosavybės) visuose Rusijos kampuose. Viename Altajaus apskrity jam prigulėjo 40 milijonų dešimtinų žemes (t. y. maždaug tiek, kiek 36 Suvalkų gubernijos), kur yra turtingiausias aukso, akmens anglio ir geležies kasyklos. O kiek turto turėjo dar jo giminės? Rusams caras netikėjo ir liuosus savo pinigų laikė užsierny, Anglų bankuose.

Šiandien jau reta kur užsiliko absoliutė monarchija. Bet ten, kur ji yra, sunku gyventi darbo žmonėms. Didžturčiai, kurie spiečiasi paprastai apie monarchiją (carą), išgauna sau visokių malonių: jie mažiau moka mokesčių, užima brangiai apmokamas valdininkų vietas ir t. t. Tiesą sakė vienas mokslininkas, jog karalių istorija—tai liaudies kančių istorija. (bus daugiau).

V. Noras steigti, tvirti gražius daiktus; noras pamėgdžioti pastebėtus gamtoje apsiereikimus bei dailias formas; troškimas išreikšti savo džiaugsmus, liudėjus, ilgėjus ir kitus jausmus dailioj formoj: eilėmis, muzika, daina, dažais, išdrožimu ir t. p. yra pas žmogų taip senu, kaip maštanti žmonija pasaulyje. Kiekvienas žmogaus darbas atliekamas tam, kad patenkintų save. Užgiuvusiuose urvuose, atrandama liekanos juose gyvenimo primityvio žmogaus—randama ir jo dailės tvarkingos—išbriežtas kriptures bei braizinius ant akmens bei kaulo vaizdinančius gyvūnų bei medžių paveikslus. Zulus droždamos jėtį puošia jos rankena parvuotais akmenėliais, Eskimas ant gyvenų kaulų išbraižo išpaus-to jam patinkamus vaizdus. Visos tautos turi savąsias "senovės dainas," savąsias pasakas, padavimus, savo ypatingą aištesnišką samonę išsidirbusios.

Visoje žmonijos istorijoje pastebama įvairių tautų žmonių tas pats noras išreikšti savus jausmus dailės tvariniais, nors ir tas visiems bendras noras dėka gyvenimo sąlygomis ir aplinkybėmis eina įvairiais kryptiniais. Tečiau kiekviena gadyne, kiekvienas perversmas visų tautų samonėje padaro atmainas, o tatau žmonija užžymi savo dailės daiktais.

Kapitalizmo gadyne tečiau savotiškos dailės neisdirbo ir matoma jau neisdirbo. Jis išaugo iš miescionijos gerbuvo, buvo lyg kad jos galybės išraiška. Kapitalizmas ko pats neįstengė sutverti, to jis taigpi neleido atlikti ir liaudžiai bei proletariui, versdamas savo samdininkus tik skubinties gaminti visa tai, kas kapitalizmas architekturoje pagamino augstus fabrikų kapminus, darbininkų gyvenimui pristatė kazarmių ir dangų remiančių murų, nes sugrūsdamas šimtus tukstančių ir milijonus žmonių miestuosna neteko ten žemes jų butams pastatyti. Kapitalizmas daug ką sunaikino, o įsteigė tik visa tai, kas yra žalinga, piktdariskai ir neteisinga. Kapitalizmas miestų orą padarė tirstų dumų ir dulkų debesiu; tekancias per miestus upes užteršė išmatomis ir srutomis; sugrūsdamas žmones kruvon atėmė jiems dangaus melynės reginį ir gamtos žaliuymą. Samdininkų kuklikus nuo pat gimimo padarė ligoniais ir nususeliais; padidino ligų žodyną; pristatė paleistuvystės ir girtuoklystės urvų; užgriebė teatro pagrindas ir ant jų stato istvirkymo ar pasibaisėtinio skurdo paveikslus; poeziją atskyrė nuo liaudies o muziką padarė savo nuosavybe, vienu žodžiu pavertė gyvenimą pragaru, tuo praležies kasyklos. O kiek turto turėjo dar jo giminės? Rusams caras netikėjo ir liuosus savo pinigų laikė užsierny, Anglų bankuose.

Šiandien jau reta kur užsiliko absoliutė monarchija. Bet ten, kur ji yra, sunku gyventi darbo žmonėms. Didžturčiai, kurie spiečiasi paprastai apie monarchiją (carą), išgauna sau visokių malonių: jie mažiau moka mokesčių, užima brangiai apmokamas valdininkų vietas ir t. t. Tiesą sakė vienas mokslininkas, jog karalių istorija—tai liaudies kančių istorija. (bus daugiau).

V. Noras steigti, tvirti gražius daiktus; noras pamėgdžioti pastebėtus gamtoje apsiereikimus bei dailias formas; troškimas išreikšti savo džiaugsmus, liudėjus, ilgėjus ir kitus jausmus dailioj formoj: eilėmis, muzika, daina, dažais, išdrožimu ir t. p. yra pas žmogų taip senu, kaip maštanti žmonija pasaulyje. Kiekvienas žmogaus darbas atliekamas tam, kad patenkintų save. Užgiuvusiuose urvuose, atrandama liekanos juose gyvenimo primityvio žmogaus—randama ir jo dailės tvarkingos—išbriežtas kriptures bei braizinius ant akmens bei kaulo vaizdinančius gyvūnų bei medžių paveikslus. Zulus droždamos jėtį puošia jos rankena parvuotais akmenėliais, Eskimas ant gyvenų kaulų išbraižo išpaus-to jam patinkamus vaizdus. Visos tautos turi savąsias "senovės dainas," savąsias pasakas, padavimus, savo ypatingą aištesnišką samonę išsidirbusios.

Visoje žmonijos istorijoje pastebama įvairių tautų žmonių tas pats noras išreikšti savus jausmus dailės tvariniais, nors ir tas visiems bendras noras dėka gyvenimo sąlygomis ir aplinkybėmis eina įvairiais kryptiniais. Tečiau kiekviena gadyne, kiekvienas perversmas visų tautų samonėje padaro atmainas, o tatau žmonija užžymi savo dailės daiktais.

Kapitalizmo gadyne tečiau savotiškos dailės neisdirbo ir matoma jau neisdirbo. Jis išaugo iš miescionijos gerbuvo, buvo lyg kad jos galybės išraiška. Kapitalizmas ko pats neįstengė sutverti, to jis taigpi neleido atlikti ir liaudžiai bei proletariui, versdamas savo samdininkus tik skubinties gaminti visa tai, kas kapitalizmas architekturoje pagamino augstus fabrikų kapminus, darbininkų gyvenimui pristatė kazarmių ir dangų remiančių murų, nes sugrūsdamas šimtus tukstančių ir milijonus žmonių miestuosna neteko ten žemes jų butams pastatyti. Kapitalizmas daug ką sunaikino, o įsteigė tik visa tai, kas yra žalinga, piktdariskai ir neteisinga. Kapitalizmas miestų orą padarė tirstų dumų ir dulkų debesiu; tekancias per miestus upes užteršė išmatomis ir srutomis; sugrūsdamas žmones kruvon atėmė jiems dangaus melynės reginį ir gamtos žaliuymą. Samdininkų kuklikus nuo pat gimimo padarė ligoniais ir nususeliais; padidino ligų žodyną; pristatė paleistuvystės ir girtuoklystės urvų; užgriebė teatro pagrindas ir ant jų stato istvirkymo ar pasibaisėtinio skurdo paveikslus; poeziją atskyrė nuo liaudies o muziką padarė savo nuosavybe, vienu žodžiu pavertė gyvenimą pragaru, tuo praležies kasyklos. O kiek turto turėjo dar jo giminės? Rusams caras netikėjo ir liuosus savo pinigų laikė užsierny, Anglų bankuose.

Šiandien jau reta kur užsiliko absoliutė monarchija. Bet ten, kur ji yra, sunku gyventi darbo žmonėms. Didžturčiai, kurie spiečiasi paprastai apie monarchiją (carą), išgauna sau visokių malonių: jie mažiau moka mokesčių, užima brangiai apmokamas valdininkų vietas ir t. t. Tiesą sakė vienas mokslininkas, jog karalių istorija—tai liaudies kančių istorija. (bus daugiau).

V. Noras steigti, tvirti gražius daiktus; noras pamėgdžioti pastebėtus gamtoje apsiereikimus bei dailias formas; troškimas išreikšti savo džiaugsmus, liudėjus, ilgėjus ir kitus jausmus dailioj formoj: eilėmis, muzika, daina, dažais, išdrožimu ir t. p. yra pas žmogų taip senu, kaip maštanti žmonija pasaulyje. Kiekvienas žmogaus darbas atliekamas tam, kad patenkintų save. Užgiuvusiuose urvuose, atrandama liekanos juose gyvenimo primityvio žmogaus—randama ir jo dailės tvarkingos—išbriežtas kriptures bei braizinius ant akmens bei kaulo vaizdinančius gyvūnų bei medžių paveikslus. Zulus droždamos jėtį puošia jos rankena parvuotais akmenėliais, Eskimas ant gyvenų kaulų išbraižo išpaus-to jam patinkamus vaizdus. Visos tautos turi savąsias "senovės dainas," savąsias pasakas, padavimus, savo ypatingą aištesnišką samonę išsidirbusios.

Visoje žmonijos istorijoje pastebama įvairių tautų žmonių tas pats noras išreikšti savus jausmus dailės tvariniais, nors ir tas visiems bendras noras dėka gyvenimo sąlygomis ir aplinkybėmis eina įvairiais kryptiniais. Tečiau kiekviena gadyne, kiekvienas perversmas visų tautų samonėje padaro atmainas, o tatau žmonija užžymi savo dailės daiktais.

Kapitalizmo gadyne tečiau savotiškos dailės neisdirbo ir matoma jau neisdirbo. Jis išaugo iš miescionijos gerbuvo, buvo lyg kad jos galybės išraiška. Kapitalizmas ko pats neįstengė sutverti, to jis taigpi neleido atlikti ir liaudžiai bei proletariui, versdamas savo samdininkus tik skubinties gaminti visa tai, kas kapitalizmas architekturoje pagamino augstus fabrikų kapminus, darbininkų gyvenimui pristatė kazarmių ir dangų remiančių murų, nes sugrūsdamas šimtus tukstančių ir milijonus žmonių miestuosna neteko ten žemes jų butams pastatyti. Kapitalizmas daug ką sunaikino, o įsteigė tik visa tai, kas yra žalinga, piktdariskai ir neteisinga. Kapitalizmas miestų orą padarė tirstų dumų ir dulkų debesiu; tekancias per miestus upes užteršė išmatomis ir srutomis; sugrūsdamas žmones kruvon atėmė jiems dangaus melynės reginį ir gamtos žaliuymą. Samdininkų kuklikus nuo pat gimimo padarė ligoniais ir nususeliais; padidino ligų žodyną; pristatė paleistuvystės ir girtuoklystės urvų; užgriebė teatro pagrindas ir ant jų stato istvirkymo ar pasibaisėtinio skurdo paveikslus; poeziją atskyrė nuo liaudies o muziką padarė savo nuosavybe, vienu žodžiu pavertė gyvenimą pragaru, tuo praležies kasyklos. O kiek turto turėjo dar jo giminės? Rusams caras netikėjo ir liuosus savo pinigų laikė užsierny, Anglų bankuose.

Šiandien jau reta kur užsiliko absoliutė monarchija. Bet ten, kur ji yra, sunku gyventi darbo žmonėms. Didžturčiai, kurie spiečiasi paprastai apie monarchiją (carą), išgauna sau visokių malonių: jie mažiau moka mokesčių, užima brangiai apmokamas valdininkų vietas ir t. t. Tiesą sakė vienas mokslininkas, jog karalių istorija—tai liaudies kančių istorija. (bus daugiau).

V. Noras steigti, tvirti gražius daiktus; noras pamėgdžioti pastebėtus gamtoje apsiereikimus bei dailias formas; troškimas išreikšti savo džiaugsmus, liudėjus, ilgėjus ir kitus jausmus dailioj formoj: eilėmis, muzika, daina, dažais, išdrožimu ir t. p. yra pas žmogų taip senu, kaip maštanti žmonija pasaulyje. Kiekvienas žmogaus darbas atliekamas tam, kad patenkintų save. Užgiuvusiuose urvuose, atrandama liekanos juose gyvenimo primityvio žmogaus—randama ir jo dailės tvarkingos—išbriežtas kriptures bei braizinius ant akmens bei kaulo vaizdinančius gyvūnų bei medžių paveikslus. Zulus droždamos jėtį puošia jos rankena parvuotais akmenėliais, Eskimas ant gyvenų kaulų išbraižo išpaus-to jam patinkamus vaizdus. Visos tautos turi savąsias "senovės dainas," savąsias pasakas, padavimus, savo ypatingą aištesnišką samonę išsidirbusios.

Visoje žmonijos istorijoje pastebama įvairių tautų žmonių tas pats noras išreikšti savus jausmus dailės tvariniais, nors ir tas visiems bendras noras dėka gyvenimo sąlygomis ir aplinkybėmis eina įvairiais kryptiniais. Tečiau kiekviena gadyne, kiekvienas perversmas visų tautų samonėje padaro atmainas, o tatau žmonija užžymi savo dailės daiktais.

Kapitalizmo gadyne tečiau savotiškos dailės neisdirbo ir matoma jau neisdirbo. Jis išaugo iš miescionijos gerbuvo, buvo lyg kad jos galybės išraiška. Kapitalizmas ko pats neįstengė sutverti, to jis taigpi neleido atlikti ir liaudžiai bei proletariui, versdamas savo samdininkus tik skubinties gaminti visa tai, kas kapitalizmas architekturoje pagamino augstus fabrikų kapminus, darbininkų gyvenimui pristatė kazarmių ir dangų remiančių murų, nes sugrūsdamas šimtus tukstančių ir milijonus žmonių miestuosna neteko ten žemes jų butams pastatyti. Kapitalizmas daug ką sunaikino, o įsteigė tik visa tai, kas yra žalinga, piktdariskai ir neteisinga. Kapitalizmas miestų orą padarė tirstų dumų ir dulkų debesiu; tekancias per miestus upes užteršė išmatomis ir srutomis; sugrūsdamas žmones kruvon atėmė jiems dangaus melynės reginį ir gamtos žaliuymą. Samdininkų kuklikus nuo pat gimimo padarė ligoniais ir nususeliais; padidino ligų žodyną; pristatė paleistuvystės ir girtuoklystės urvų; užgriebė teatro pagrindas ir ant jų stato istvirkymo ar pasibaisėtinio skurdo paveikslus; poeziją atskyrė nuo liaudies o muziką padarė savo nuosavybe, vienu žodžiu pavertė gyvenimą pragaru, tuo praležies kasyklos. O kiek turto turėjo dar jo giminės? Rusams caras netikėjo ir liuosus savo pinigų laikė užsierny, Anglų bankuose.

Šiandien jau reta kur užsiliko absoliutė monarchija. Bet ten, kur ji yra, sunku gyventi darbo žmonėms. Didžturčiai, kurie spiečiasi paprastai apie monarchiją (carą), išgauna sau visokių malonių: jie mažiau moka mokesčių, užima brangiai apmokamas valdininkų vietas ir t. t. Tiesą sakė vienas mokslininkas, jog karalių istorija—tai liaudies kančių istorija. (bus daugiau).

Dailė ir Liaudis

V. Noras steigti, tvirti gražius daiktus; noras pamėgdžioti pastebėtus gamtoje apsiereikimus bei dailias formas; troškimas išreikšti savo džiaugsmus, liudėjus, ilgėjus ir kitus jausmus dailioj formoj: eilėmis, muzika, daina, dažais, išdrožimu ir t. p. yra pas žmogų taip senu, kaip maštanti žmonija pasaulyje. Kiekvienas žmogaus darbas atliekamas tam, kad patenkintų save. Užgiuvusiuose urvuose, atrandama liekanos juose gyvenimo primityvio žmogaus—randama ir jo dailės tvarkingos—išbriežtas kriptures bei braizinius ant akmens bei kaulo vaizdinančius gyvūnų bei medžių paveikslus. Zulus droždamos jėtį puošia jos rankena parvuotais akmenėliais, Eskimas ant gyvenų kaulų išbraižo išpaus-to jam patinkamus vaizdus. Visos tautos turi savąsias "senovės dainas," savąsias pasakas, padavimus, savo ypatingą aištesnišką samonę išsidirbusios.

Visoje žmonijos istorijoje pastebama įvairių tautų žmonių tas pats noras išreikšti savus jausmus dailės tvariniais, nors ir tas visiems bendras noras dėka gyvenimo sąlygomis ir aplinkybėmis eina įvairiais kryptiniais. Tečiau kiekviena gadyne, kiekvienas perversmas visų tautų samonėje padaro atmainas, o tatau žmonija užžymi savo dailės daiktais.

Kapitalizmo gadyne tečiau savotiškos dailės neisdirbo ir matoma jau neisdirbo. Jis išaugo iš miescionijos gerbuvo, buvo lyg kad jos galybės išraiška. Kapitalizmas ko pats neįstengė sutverti, to jis taigpi neleido atlikti ir liaudžiai bei proletariui, versdamas savo samdininkus tik skubinties gaminti visa tai, kas kapitalizmas architekturoje pagamino augstus fabrikų kapminus, darbininkų gyvenimui pristatė kazarmių ir dangų remiančių murų, nes sugrūsdamas šimtus tukstančių ir milijonus žmonių miestuosna neteko ten žemes jų butams pastatyti. Kapitalizmas daug ką sunaikino, o įsteigė tik visa tai, kas yra žalinga, piktdariskai ir neteisinga. Kapitalizmas miestų orą padarė tirstų dumų ir dulkų debesiu; tekancias per miestus upes užteršė išmatomis ir srutomis; sugrūsdamas žmones kruvon atėmė jiems dangaus melynės reginį ir gamtos žaliuymą. Samdininkų kuklikus nuo pat gimimo padarė ligoniais ir nususeliais; padidino ligų žodyną; pristatė paleistuvystės ir girtuoklystės urvų; užgriebė teatro pagrindas ir ant jų stato istvirkymo ar pasibaisėtinio skurdo paveikslus; poeziją atskyrė nuo liaudies o muziką padarė savo nuosavybe, vienu žodžiu pavertė gyvenimą pragaru, tuo praležies kasyklos. O kiek turto turėjo dar jo giminės? Rusams caras netikėjo ir liuosus savo pinigų laikė užsierny, Anglų bankuose.

Šiandien jau reta kur užsiliko absoliutė monarchija. Bet ten, kur ji yra, sunku gyventi darbo žmonėms. Didžturčiai, kurie spiečiasi paprastai apie monarchiją (carą), išgauna sau visokių malonių: jie mažiau moka mokesčių, užima brangiai apmokamas valdininkų vietas ir t. t. Tiesą sakė vienas mokslininkas, jog karalių istorija—tai liaudies kančių istorija. (bus daugiau).

V. Noras steigti, tvirti gražius daiktus; noras pamėgdžioti pastebėtus gamtoje apsiereikimus bei dailias formas; troškimas išreikšti savo džiaugsmus, liudėjus, ilgėjus ir kitus jausmus dailioj formoj: eilėmis, muzika, daina, dažais, išdrožimu ir t. p. yra pas žmogų taip senu, kaip maštanti žmonija pasaulyje. Kiekvienas žmogaus darbas atliekamas tam, kad patenkintų save. Užgiuvusiuose urvuose, atr

"KELEIVIS"
GERIAUSIS DARBO ŽMONIŲ
LAIKRASTIS.
PRENUMERATOS KAINA
Amerikoje:
Metams \$1.75
Pusei metų 1.00
Kanadoje ir Užsėžuose:
Metams \$2.25
Pusei metų 1.25
Su visokiais reikalais atsi-
piant į Redakciją, rašyti šio-
adresa:
"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

KALĖDŲ DOVANOS.

Darbininkai, užrašyk savo draugui "Keleivį" arba nupirk naudingą kny-
gą kaip dovaną Kalėdoms. Tuomi
sutaupysit dešetus dolerių, kuriuos
praleistumet ant žibūčių ir dviasik-
pakelsi savo draugą. Užrašyk tuo-
jaus.
As užrašau "Keleivį" pirmą ap-
garsinimus, pajieškojimus, parduodu
knygas, ir tt. Kreipkitės:
L. SUDENTAS,
877 Cambridge st.,
E. Cambridge, Mass.

"KOVA" IR "NAUJOJI GADYNĖ" SULAİKYTOS.

VISAS "KOVOS" PERSO- NALAS ARESTUOTAS.

Sąjungos sekretorius Stilso-
nas pastatytas po \$10,000
kaucijos.

Gruodžio 7 d. "Keleivis"
gavo iš Philadelphiajos tokią
telegamą:

"Šiandien 'Kovos' spaus-
tuvė primarmėjo pilna de-
tektivių ir valdžios agentų.
Sudėjo pačios vežiman visus
raštus, dokumentus, popier-
galius. Pakol popieras
kraustė, tai mūsų 'revoliucio-
nierių' Vidikas ir Stalio-
raitis paspruko—vienas per
'bėkauzės' langą, kitas per
sklepą. Likusieji visi darbi-
ninkai buvo areštuoti, tų
tarpe ir administratorius
Sukys.

"Suimtuosius nugašeno
pačion. Tenai visus išklaus-
nėjo ir paleido iki teismo be
jokios kaucijos. Sąjungos
sektorių Stilsoną vienok
sulaikė ir pastatė po \$10,000
kaucijos. Jį kaltina siunti-
nėjime kokių ten prieš-kari-
nių lapelių.

"Teismas bus 14 gru-
odžio. 'Kova' ir 'Naujoji Ga-
dynė' sulaikytos."

"Kovos" administracijos
darbininkė Baltrunytė prane-
ša Pildomojo Komiteto
nariui J. P. Raulinaičiui, kad
valdžia paėmė Sąjungos ar-
chivą ir Pildomojo Komite-
to narių adresus.

Sukys mušė Raulinaičiui
telegamą, kad tas tuojaus
atvažiuotų Philadelphiajį
ir P. K-to konferenciją

Raulinaičis tečiaus nvažia-
vo. Soko, dabar visticke jau
nieko nepagalvėsi. Nesenai
Pildomasis Komitetas viena
konferenciją del "Kovos"
jau turėjo ir buvo įsakę re-
daktoriams valdžios near-
zinti, bet redaktoriai neklausė.

Kasė duobė "privatškiems"
laikraščiams.

Vienas senas Philadelphia-
jos sąjungietis del "Kovos"
sulaikymo mums rašo:

"O, kas padarė tris žmo-
nės! Jie norėjo 'Laisvę' iš-
mušti iš kelio, 'Keleivio' skai-
tytojus atbaidyti, 'Naujoji'
bendrovę išardyti, o kas at-
sitiks su Sąjunga, jieims ne-
galvoj.

"Naujosios Gadynės" mu-
sų redaktoriai su adminis-
tracija senai jau nenorėjo
leisti. Jie sakydavo: kas iš-
jos? Vesti prieš privatš-
kus laikraščius kovą per ją
neparanku, nes ji lyg ir
moksliskasis žurnalas. Jos
vieton verčiau 'Kovą' leis-
kim daryk į savaitę, tai 'Lai-
svė' šiuur bus kaput. Leid-
žiant 'Kovą' daryk į savaitę,
galima bus daryk daugiau
straipsnių patalpinti prieš
privatščių laikraščius.

"Kovos" red. pakalikas
Rygos Milionas 'Keleivį' ir
'Naujasias' išvadino Sąjun-
gos organe kapitalistų įran-
kiais, valdžios pataikūnais,
darbininkų suvadžiotojais.

už tai, kad tie idėjo 'Laisvės'
Paskolos' skelbimą....

"Argi reikia tad stebėtis,
kad valdžia sulaikė Sąjun-
gos organus? Čia jau jie pa-
tįs kalti.

"Dabar visi šitie karštie-
ji 'bolševikai', kurie rašė
protestus ir skelbė boikotą
'Keleivii' ir kitiems, o 'Ko-
vos' poziciją gynė, galės
šviestis iš 'Draugo'."

POLICIJA KETINA STREIKUOTI.

Philadelphiajos policija ke-
tina apskelbti streiką kaipo
protestą prieš "politikierių
valdžią." Visose policijos
nuovadose laikomi slapti mi-
tingai ir vedama agitacija,
kad streikant išeitų kiekvie-
nas policmanas. Policmanai
skundžiasi, kad jų tarnystė
perdaug šeimyninkauja poli-
tikieriai. Daug policmanų,
kurie tik pasirodė tiems po-
litikieriams neįtikimi, li-
kos jau pavaryti nuo darbo
Prieš toki politikierių "bo-
savimą" policmanai ir kelis
protestą.

TRINERIO SVEIKATOS KALENDORIUS.

Gražesnis negu kada nors
pirma buvusių Trinerio se-
rinių Kalendorių yra šis
1918 metams. Žavėjanti pa-
veikslai sveikatos dievačių
vaidinantių Trinerio vaistų
reikšmė, taip gi du vaizdai
parodanti Trinerio Chemi-
kalę Laboratoriją. Prisiųsk
10c pasiuntimo lėšoms ap-
mokėti. Jos. Triner, Manu-
facturer of Triner's Ameri-
can Elixer of Bitter Wine
ir kitų vaistų. 1333-1343
So. Ashland ave.,
Chicago, Ill.
(Apgarsinimas).

Pajieškojimai

PUIKI PROGA!

Jaunam vyrui, liuosam nu-
kariumenės, puiki proga mo-
intis Aptiekorystės. Atsi-
aukt tuojau pas
K. ŠIDLAUSKAS,
226 Broadway,
So. Boston, Mass.

Pajieškau dedės Izidoriaus Tama-
šaičio, Jonio Jukio, abu Ka-
no gub., Jurbarko parap., Naujin-
u kaimo, gyveno Chicagoj. Meld-
žiui atsiųskti ar kas žino pranešti.
Petronė Tamašauskaitė-Glebauskienė
11 Charles pl., Achol, Mass.

Pajieškau draugo Povilo Ušelio
pirmą gyveno Indiana Harbor, Ind
iš kur išvažiavo ant farmų. Jo pa-
ies ar kas apie jį žino meldžiui atsi-
aukti.
Franas Maurasis,
105 W. 4-th st.,
Lima, Ohio

Pajieškau giminaičio Jurgio Kup-
io, iš Lizij kaimo, Andrijaus valsc-
taseinių pav., Kauno gub. Jis pa-
r kas jį žino malonės praensti, u-
s busiu dėkingas.
Frank Kupris,
Co. D. 331 M. G. Bn. Camp Grant,
Rockford, Ill

Pajieškau Motiejus Kukulko ir
Jono Macio abu Kauno gub., Pane-
žio pav., Iškonių kaimo, Iri-
varbu reikala ir meldžiui kas žino
pranešti.
Martinas Užnaris,
51 W. 107-th st.,
Roseland, Chicago, Ill.

Pajieškau Juozo Stankaus, Kauno
gub., Raseinių pav., Kaltinėnų valsc-
taseinių kaimo. Turu svarbų rei-
kalą ir meldžiui atsiųskti ar kas
jį žino malonės praensti.
Leonardas Dursas
119 Evergreen st.,
Kenosha, Wis.

Pajieškau Juozapo Petrako, Kauno
gub., Raseinių pav., Viduklės parap.
tapienių kaimo. Turu svarbų rei-
kalą ir meldžiui atsiųskti ar kas
jį žino malonės praensti.
Jacob Leskes,
111½ W. Micy st.,
Duluth, Minn

Pajieškau K. ir R. Matuzų, gyve-
nantių Amerikoje. Turu svarbų rei-
kalą ir meldžiui greit atsiųskti, ar
kas žino malonės praensti.
Y. Motuzas,
325 Chateaugay st.,
Montreal, Canada.

Pajieškau savo podukrės Katrinos
Drutis, kuri išvažiavo pas savo tėvą
į Marimeck, Va., paskiau iš ten su-
stiprėję į Minersville, Pa. Jos pa-
čios atsiųskti ar kas žino malonės
praensti, kad motina sunkiai ser-
ga, tegu atsiima savo drapanas ir
pinigus iš banko, kol motina gyva.
Wm. Rutkevič
BOX 73,
Sylvia, W. Va.

Pajieškau apsiavedimui merginos
nuo 18 iki 25 metų amžiaus, laisvų
pažiūrų, as esu doras vaikas, nevar-
toju svainiginių gerimų. Meldžiui at-
siųskti.
J. Z.,
35 N. Rose st.,
Easton, Pa.

Pajieškau Frano Alen, gyveno Ak-
ron, Ohio vasario mėn. 3 m. išva-
žiavo Philadelphiajį. Turu svarbų
reikalą ir meldžiui jo paties ar kas ži-
no atsiųskti.
Wm. Kulikauskas,
248 W. Crosier st.,
Akron, Ohio.

Pajieškau pusserės Barboros Ur-
banaitės, Kauno gub., Raseinių pav.,
Pandeinio parap., Linkalų kaimo.
Taipgi ir kitų savo pažįstamų mel-
džiui atsiųskti.
Vincas Urbanas,
2 Foyle st.,
Worcester, Mass.

Pajieškau Kazimiero Velickos, Si-
mono Tamkevičiaus ir Baltraus Vai-
vados, visi Kauno gub., Veliuonos
valsė, Stakių parap. Meldžiui atsi-
aukti.
Frank Velickas,
108 So. Paca st.,
Baltimore, Md.

Pajieškau dedės Jokubo Stumbrio,
Čičiuono sodos, Trakų pav., Avilės
valsė, Vilniaus gub. Jis pats lai atsi-
aukia arba kas apie jį žino meldžiui
pranešti.
Kazys Stumbras,
178-2nd st.,
So. Boston, Mass.

Pajieškau tetos Elenos Juodišiu-
ės, Suvalkų gub., Naumiesčio pav.,
Triskabudžio valsė, Bargolių kaimo.
Meldžiui atsiųskti.
Miss. Mary Juodišutė,
135 So. Huntington ave.,
Brookline, Mass.

Pajieškau savo vyro Stanislovo
Telmonta, kuris kovo mėnesyje šių
netu išvažiavo, palikdamas mane vie-
n. Sakisi važiuojas Chicago pas



avo švogerį Rudaitį. Jokios žinios
uot to laiko apie jį neturiu. Jo pa-
ies, jei gyvas, meldžiui atsiųskti ar
as žino teiksisi pranešti.
Tobėlė Telmontienė
61 Darien st.,
Philadelphia, Pa.

VISMANTAS PRANAS iš Girkal-
io, įšėjo Onos Valaitienės, Vilkro-
laido ir kitų savo giminii ir pažįsta-
mų. Laiskus rašyti šiokiu adresu:
tusia, Gorod. Rzev, Tverskoj gub.,
holmakij voenij hospital.
Francu Vismontu.

Pajieškau pusbrolio Tamo Bargai-
s, Kauno gub., Sialiu pav., Pakas-
ės parap. Pasiaušės sodos. Meldžiui
tsiųskti ar kas žino pranešti.
Vincas Bargaila,
708 Springall st.,
Pittsburgh, Pa.

Pajieškau pusserės Zanos Rainaitės,
Kauno gub., Raseinių pav., Si-
pelikių kaimo. Jos pačios atsi-
aukti ar kas žino meldžiui pranešti.
Martinas Tatorius
229 Ferguson st.,
Rockford, Ill.

Pajieškau draugą: Jono Neuros,
uozaop Rimkus ir Jurio Dagio, vi-
i Kauno gub., Vilkmergės pav., Šve-
savos parap., Jų pačių ar kas juos ži-
no meldžiui atsiųskti.
Franas Mateikis,
221 Russell st.,
Detroit, Mich.

Pajieškau broliu: Leono ir Frano
onauškių, Kauno gub., Ilakių parap.,
Nieslų kaimo, taipgi švogerio Juo-
o Vaisvilio. Jų pačių atsiųskti ar
as juos žino meldžiui pranešti.
Clipp Jonauškis
1614 Logan st.,
Denver, Colo.

Pajieškau broliu Antano Kubiliaus
ir Onos Kubiliutės-Snarcienės, abu
Suvalkų gub., Mariampolės pav., Sas-
avos parap. Jie patys ar kas kitas
malonės praensti.
Mrs. Ona Zorkienė,
1116 Hamilton ave.,
Cleveland, Ohio.

Pajieškau pusbroliu: Julijono Ja-
uškos, Simono Meisto ir Jono Zeko-
io, Kauno gub., Vilkmergės pav.,
Puponių sodžiaus. Jų pačių atsi-
aukti, ar kas žino meldžiui pranešti.
Petras Zekonis,
30X 845,
Roebing, N. J.

Pajieškau Stanislovo ir Juozapo
Čochauskų, taipgi Juozo ir Stanisla-
o Kašmickių ir S. Stulpino, visi Šiau-
ių pav., Meldžiui atsiųskti.
Antanas Sideravičius,
54 Mechanic st.,
Newton Upper
Falls, Mass.

Pajieškau pusbroliu Viktoro Gase-
no ir Valerijos Gasekaitės-Mikišienės,
Kauno gub., Eišerėnų pav., Čedaus pa-
ap. Vilkolių kaimo. Jų pačių atsi-
aukti ar kas juos žino meldžiui pra-
nešti.
Vladislovas J. Zagaris,
4941 Magoun ave.,
East Chicago, Ind.

Pajieškau draugą: Kazimiero Bli-
tos ir Povilo Vilko, abu Kauno gub.,
Vilkmergės pav., Kaupiskio valsčiaus,
Virbalisio kaimo. Meldžiui atsiųskti.
Petras Baltrėnas,
2228 Tustin st.,
Pittsburgh, Pa.

Pajieškau pažįstamą: Petronės
Stiputių, Grūslauko parap., Ub-
giskio sodos; Konstantino Rudžio ir
M. Stropaus, Mosėdės parap., Sat-
raming sodos, visi Telšų pav., Kau-
no gub., Meldžiui atsiųskti. (2-8)
Kazimieras Venšauskas,
8 Chandler st.,
Marlboro, Mass.

Pajieškau savo vyro Vaelavo Pu-
kino, Kauno gub., Vėprių parap. Nu-
sirdžiai meldžiui atsiųskti. Taipgi
kitų, kurie jį pažįsta meldžiui prane-
sti man jo adresu.
Paulina Pukienė,
101 Oak str.,
Lawrence, Mass.

Columbia

Grafonola

and Columbia Records

LINKSMU KALĖDŲ!

Linkim visiems Columbijos
Rekordų Pirkėjams.

Šiuomi primindami Gerbiamai Lietuvių
Visuomenei apie artinančias Kalėdų
Švčtes, maloniai pranešame, kad:
JEIGU NORIT praleisti Kalėdų Šven-
te linkamai ir jausmingai,
JEIGU NORIT įteikt puikią dovaną sa-
vo naminiams ir pažįstamiems,
JEIGU NORIT girdėti savo šalies dai-
nas įdainuotas geriausiais lietuviškais
dainininkais.

JEIGU NORIT, kad Šventės, varduės ir kitos iškilnės būtų tikrai
linksmos su Lietuviškais šokiais.

TAD REIKIA TURĖT COLUMBIJOS REKORDUS.

Ant visų viršminėtų klausimų, suteiks
Jums geriausi ir plačiausi paaikškinimai
Naujai išleistas **Columbijos Lietuviškų re-
kordų Katalogas** (už gruodžio mėn.), kurį
galite gauti pas pardavėjus dovanai.

Columbijos rekordų pardavėjai randasi
visuose miestuose. — Kolumbijos rekordai
tinka ant visų grajinamų mašinų. — Jei-
gu negausit katalogą pas mūsų rekordų
pardavėjus, rašykite mums.

Is kelių šimtų Lietuviškų rekordų, žemiaus paduodame sekancius,
kurie turi but kiekvienam namui:

MIKAS PETRAUSKAS, TENORAS, su akomp. ORKESTROS:
E3356 (Lietuva, Tėvynės Mūsų. E2357 (Birutė
(Tyliai Nemanūlis Teka. (Kur Banguoja Nemanūlis.

KARALIENĖS ANIUOLŲ PARAPIJOS CHORAS:
E3188 (Pasijėnu Žalio Ruto. E3250 (Loja Šuncs Ant Kirmo.
(Ant Kalno Karaliai Siubavo. (Ko Liudi Putinėli.

COLUMBIA „GRAFONOLA“ mašinų kaina \$18 ir augščiau.

Columbia Graphophone Company

International Record Department
102 West 38th Street
New York

Pajieškau sesers Veronikos Puži-
naitės-Bartkevičienės ir jos vyro
Stanislovo, prieš metus gyveno Ak-
ron, Ohio. Turu svarbų reikalą ir
meldžiui jų pačių atsiųskti ar kas ži-
no teiksisi pranešti.
M. Pužinas,
1168 Dallas Rd. N. E.
Cleveland, Ohio.

Pajieškau pusbrolio Antano Bum-
lauskio, Kauno gub., Telšų pav.,
Jarmų valsė, Redekų sodos. Taipgi
ir kitų gėnių ir pažįstamų meldžiui
tsiųskti.
Ursulė Mažiuknaitė,
14 Dearborn st.,
NASHUA, N. H.

Pajieškau Antano Kuro, Suvalkų
gub., kuris paviliojo man moterį, ra-
inėdamas jai laisvus ir kalbina-
nas ją važiuoti pas jį nors ir su



vaikais. Kas pažintų jį iš čia tilpu-
sio paveikslu, malonėkiti pranešti.
Stanislovas Nasolis,
326 Pine st.,
Elizabeth, N. J.

Pajieškau pusbroliu Juliaus ir My-
kolo Bacińskių, Vilniaus gub., Trakų
pav., Pūnijos parap., Palepių kaimo.
Meldžiui atsiųskti.
Joseph Shereika,
28 Bristol str.,
Cambridge, Mass.

Pajieškau pusserės Polonijos Ru-
taičutės, Kauno gub., Patirbės pa-
rap., Panevėžio valsė. Meldžiui jos
pačios atsiųskti, ar kas žino malonės
praensti.
Solomėja Budrinaitė,
1 Dyer ave.,
So. Boston, Mass.

Pajieškau pusserės Kazūnės
Nevidomskaitės-Grigalūnienės, Kau-
no gub., Panevėžio pav., Truskavos
parap., Užvermonių sodžiaus. Jos
pačios atsiųskti ar kas žino malonės
praensti.
Veronika Nevedomskaitė,
3432 Salmon str.,
Philadelphia, Pa.

Pajieškau broliu Petro Ticks, Kau-
no gub., Raseinių pav., Laukuvos pa-
rap., Tragių sodos. Jo paties atsi-
aukti ar kas žino meldžiui pranešti.
Gustas Tickas,
R. R. 3, BOX 47,
Centralia, Ill.

Pajieškau pusserės Onos Rakau-
skiutės, Kauno gub., iš Kauno mie-
to. Jos pačios atsiųskti ar kas ži-
no meldžiui pranešti.
Stanislovas Yankus
820 Bank st.,
Waterbury, Conn.

APSIVEDIMAL.

Pajieškau apsiavedimui merginos
lietuvaits, ne senesnės 27 metų, ap-
sipazinusios su anglų kalba ir raštu.
As turiu gerą biznį ir reikalinga man
pagelbininkė gyvenime. Norintys
turėti gražų gyvenimą malonės atsi-
aukti. Platus žinias ir atsakymų
duosiu kiekvienai.

J. M. Rogers (2-8)
424 N. 10-th st.,
Philadelphia, Pa.

Pajieškau apsiavedimui vaikinio lai-
svo pažiūrų, sutinkancio imti civiliską
službą, ne jaunesnio 25 ir nesenesnio
15 metų, as esu 35 metų, turiu savo
krautuve. Su pirmu laisku meldžiui
orisiusti savo paveiksli. Platusnes
žinias suteiksiu.
Leonora Mikalaiciūtė, (50)
324 Bank st.,
Waterbury, Conn.

Pajieškau apsiavedimui merginos be
skirtumo tikėjimo, nuo 20 iki 30 me-
tų amžiaus, as esu 30 metų nevar-
toju svajai, moku gerą amata ir
smi pasiturintis. Vyrų prašu ne-
asineti. Su pirmu laisku meldžiui
orisiusti savo paveiksli.

C. A. P.
217 So. 9-th st.,
Brooklyn, N. Y.

Pajieškau apsiavedimui lietuvaits
nuo 18 iki 24 metų amžiaus, laisvų
pažiūrų mylinčios gražų šeimyniską
gyvenimą. Su pirmu laisku meldžiui
orisiusti savo paveiksli. Atsakyma
juosiu kiekvienai. As esu 24 metų.
Jos Sabaliauskas,
155 N. Union st.,
Aurora, Ill.

Pajieškau merginos apsiavedimui,
nesenesnės 28 metų, 5'6" pėdų augšcio,
atvykusios iš Lietuvos. Su pirmu
laisku meldžiui prististi savo paveik-
slą. Atsakymą duosiu kiekvienai.
John Zaglaskis,
108 11-th st.,
Winder, Pa.

Pajieškau susipažinimui del apsi-
vedimo merginos, nuo 18 iki 25 me-
tų amžiaus, laisvų pažiūrų, pasitu-
rinčios ir mokancios rašyti. As esu
idealistas ir tokios pas tyti. Atsi-
aukti. Su pirmu laisku meldžiui pa-
veikslo.
I. K. Mat-lis,
BOX 313,
Flint, Mich.

PARDAVIMAL.
FARMA PARSIDUODA.
Lietuviai, naudokitės iš progos.
Štai parduoda lietuviska farma, tik
5c. nuo Bostono. Keturi ir puse ak-
rų dirbamos žemės. Triubos naujos,
su visais įtaisymais: siulomis ir elek-
tra. Kreipkitės į:
T. Druzdis,
97 Florence st., Chestnut Hill, Mass.

KEPYKLA ANT RANDOS. So.
Bostone, ant kampo 6-th ir F sts. yra
ant randos kepkykla ir krautuve. Vis-
kas įtaisyta bižniui ir gatavi. Gera
proga. Atsiųskti į šora po No. 383
Broadway, So. Boston, Mass.

MES VISI TURIME ŽINO- TI AMERIKONISKAS PA- TRIOTISKAS DAINAS IR MARSUS.

Mes turėdami vieną didžiausių mu-
zikos instrumentų fabrika pasaulyje,
Columbia Graphophone Co. ga-
pateikti jums progą įgti re-
geriausių patriotiskų giesmių
marsų. Šiuo metu, kada mūsų kareivi-
viai yra išistūti karės laukan nieks
neturėtų buti be Columbia Grafono-
lės ir visos serijos populiariškų kareivi-
ams dainų ir marsų.

Columbia Graphophone Co. taipgi
turi pridribus daugybę lietuviškų re-
kordų su geriausiu daininkų įdainuo-
tomis dainomis.

Grafonola mašiną galima gauti nuo
\$18.00 einant augščiau. Tai gi nie-
kas negali sakyti, kad jam įsigyti Gra-
fonolą nėra galima. Su Grafonola ir
proga išsirinkti sau rekordus, kokių
kas tik pageidauja galite savo na-
mus padaryti linksmams ir girdėti na-
muose budami geriausių daininkų
ir muzikinkų talentus—gražiausias
dainų meidijas, muziką solistų, or-
ketru bei kariškų benų.

TIKROS LIETUVISZKOS 999 TREJOS DEVYNERIOS.

Yra tik dabar pagaben-
tos iš Rusijos ir sudėtos
pagal Dr. Gruning re-
cepta. Susideda iš svei-
zių 27 gatunkų saknų ir
vaisių, turinčių didžiau-
sį įtjekmedgydymė įvairių ligų. Kaina
50 centu pakelis su prisiumintu.

Galima siusti stampomis arba įvy-
nioje tvirtai į popierą 50c., idėję į
gerą konvertą. Adresas:
Reikalauja Agentų.

THE LITHUANIAN MAIL ORDER HOUSE

3343 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILL.

NAUJAS LAIKRASTIS
Jau 8-ni numeriai išėjo "UKININ-
KO," kuris tikrai puikus ir tinkamas
skaityti mažiems, jauniems ir se-
niems. Jis nekeičia su niekumu vai-
du. Taipina grazius pamokinius
ukininkams ir naujienas miestelin-
kams. Kaina \$1.00 metams. Prisiųs-
kite markutę, o prisiųsiu viena nume-
rij ant pažiūros. adresas:
"MICHIGANO UKININKAS," (52)
P. O. BOX 96,
Hart, Mich.

PARSIDUODA BOLINĖ.

Arba Pool Ruimis su daug stalių,
labai pigiai, nes savininkas užsiima
kita bižniui ir nori parduoti greitai
laiku. Biznis yra per 10 metų gerai
išdirbtas. Kreipkitės:
MICHAEL CORAN,
366 Broadway,
So. Boston, Mass.

PARSIDUODA 371 akro farma,
dviejų mylių atstumo nuo Stafford
Springs, Conn. Puikios triobos. Pelnas
už piena viršija \$280.00 per mėnesį.
Platusnis informacijų kreipkitės se-
kančiu adresu:
Paul Sabo,
143 Lawrence st.,
Hartford, Conn.



Nebuk piktas ir nemalonus

Tas pagelbsti jusų bižnių ir jo
vedime kada jusų apakrums ir
sumanumas kenčia, pavartokite
stiklų.

BORDEN'S Malted Milk

Jūs nusistebėsit una pagalba ir
geromis pasekmėmis. Jis gra-
žiai jums mitybos gyvenimą ir dvi-
sia.

PIRK PAKELĮ SIANDIEN

Parsiduoda visose aptiekose.

Išpildyk šią kuponą ir pasiųsk
Malted Milk, Dept. K
Borden's Condensed Milk Co.
New York.

Įdėk už 10c. stampų ir gauk mų
rankvedį ir sampelį, pakaktinai iš-
bandymui.

Lietuvių "Globos" pranešimas apie Maž. Lietuvos belaisvius.

X. Be to, patekusių iš Vokiečių armijos Rusijos belaisvėn Maž. Lietuvos belaisvių kariskų lagerius apvažiuoti ir registracijai padaryti iš kart reikėtų 2,500 rub.

XL Centro "Globai" visą darbą organizuoti, delegatus siuntinėti ir kitais belaisvių reikalais užsiimti reikėtų 800r. Tuo būdu "Globos" mėnesinė samata turėtų siekti 22,500 rublių.

Iškarto gi reikėtų 11,600r. Baigdami turime pastebėti, kad ligšiol, del varginančių belaisvių padėjimo, yra jų išmirę apie 30%.

Vaikai, ką rodo ir čia priversta statistika, didžiojoje lietuvių suvis be mokslo ir auklėjimo, o kadangi belaisvė tesiasi jau treti metai ir galo dar neužmetę, tai jaunajai M. Lietuvos kartai gresia didelis pavojus.

Tikimės, kad Amerikos Lietuvių Fondai ir visuomenė, kuriai šis trumpas "Globos" samatos projektas yra pateikiamas, atkreips ganėtinai domos ir į šią Mažosios Lietuvos ištremtųjų žmonių reiką.

"Lietuvių Globos" Pirm. F. Bortkevičienė, Sekr. Zigmas Valaitis, Petrapilė Liepos 20 d. 1917 m.

Trumpos statistikos žinios apie Mažosios Lietuvos belaisvius Rusijoje.

1. Simbirsko miestas: Iš viso lietuvių belaisvių užregistruota1,281 Vyru311 Moterų537 Berniukų214 Mergaičių219 Vaikų iki 6 m. amž.129 Vaikų 6-15m. amž.338 Žmonių 16-45m. amž.325 Nuo 45-55m. amž.173 Nuo 55-70m. amžiaus251 Virš 70 m. amžiaus65 Ligoniu238 Mirusių155 Vaikų "Globos" priegl.30 "Globos" mokyklų60 Senelių "Globos" priegl.50 Tų įstaigų užlaikymas atseina i mėnesį2,000r. Reikėtų i mėnesį6,800r.

PASTABA: Šitos žinios dėl nepilnos. Belaisvių iš viso yra apie 3,000, kurių tarpe lietuvių apie 1,500. Šita statistika daryta 1916 metų pradžioje, todėl ligonių ir mirusių skaičius dabar bus jau kur kas didesnis. Šimto Simbirsko gubernijoje buvo sausmetis, todėl žmonėms gresia didelis badas.

2. Saratovo miestas ir gubernija: Čia lietuvių belaisvių surašyta996 Vyru219 Moterų459 Berniukų140 Mergaičių172 Vaikų iki 6 m. amž.94 Nuo 6 iki 15m. amž.224 Žmonių 16-45 m. amž.225 Nuo 45 iki 55 metų125 Nuo 55 iki 70 metų202 Virš 70 metų75 Ligoniunesužinota Mirusiųnesužinota Vaikų "Globos" mokyklų 50 Prieglaudoj25 Senelių "Globos" priegl. 100 Išleidžiama i mėnesį 1,200r. Reikėtų i mėnesį5,000r.

PASTABA: Statistikos žinios nepilnos. Belaisvių iš viso yra apie 2,000; lietuvių apie 1,000. Ligoniu ir mirusių skaičius bus didesnis negu Simbirsko, nes čia didžiulė belaisvių išmėtyta po kaimus, kur medicinos ir kitokia pagalba veik nepasiekama. Praėjusią vasarą čia taipgi buvo sausmetis ir žmonėms gresia badas.

3. Samaros gubernija: Čia belaisvių užregistruota 2,138

Vyru499 Moterų934 Berniukų359 Mergaičių346 Vaikų iki 6m. amžiaus193 Vaikų 6-15m. amž.512 Žmonių 16-45 metų663 Nuo 45iki 55 metų338 Nuo 55 iki 70 metų296 Virš 70 metų130 Ligoniu ir mirusių nesužin. Prieglaudos nėra. Mokyklos nėra. Reikėtų i mėnesį6,000r.

PASTABA: Statistikos žinios nepilnos. Iš viso belaisvių yra apie 3,000; lietuvių apie 2,000. "Lietuvių Globos" nėra. Kadangi žmonės čia išskirstyti po visus gubernijos kaimus, tai jie visais žvilgsniais daugiau kenčia, negu Simbirsko ir Saratovo belaisviai. Šimto gubernijoje buvo didelis sausmetis ir žmonėms gresia didelis badas.

4. Alatyrius (Simbirsko gubern.): Iš viso čia surašyta belaisvių142 Vyru23 Moterų59 Berniukų22 Mergaičių38 Vaikų iki 6 m. amžiaus12 Vaikų 6-15m. amž.48 Žmonių 16-45 metų26 Nuo 45 iki 55 metų17 Nuo 55 iki 70 metų26 Virš 70 metų13 Ligoniunesužinota Mirusių40 Vaikų prieglaudos nėra Vaikų mokyklų40 Senelių prieglaudos nėra Išleidžiama i mėnesį150r. Reikėtų i mėnesį1,000r.

PASTABA: Statistikos žinios nepilnos. Iš viso belaisvių čia yra apie 175; lietuvių apie 150. Yra dvi mokyklėlės pačių belaisvių tvarkomos. Butinai reikalinga seneliams prieglauda.

Sutrauka. Iš viso "Lietuvių Globos" sužinota ir užrašyta belaisvių4,557 Vyru1,052 Moterų1,983 Berniukų741 Mergaičių775 Vaikų iki 6 m. amžiaus425 Vaikų 6-15 m. amž.1,122 Žmonių 16-45 metų1,296 Nuo 45 iki 55 metų653 Nuo 55 iki 70 metų975 Virš 70 metų283 Ligoniu238 Mirusių195 Vaikų "Globos" prieglaudoje55 "Globos" mokyklose150 Senelių "Globos" prieglaudoje150 Visu tų įstaigų palaikymui "Globa" išleidžia i mėnesį pinigų3,350r. Reikėtų i mėnesį18,800r. "Globos" pirmininkė F. Bortkevičienė, Sekretorius J. Z. Valaitis.

Polemika ir Kritika.

ŽODIS CHICAGOS "TEISYBĖS JIEŠKOTOJAMS."

"Kelcio" No. 48 patilpo "Teisybės Jieškotojų" konferencijos protokolas.

Nors man tas nemalonu ir tai ne mano užduotis vest polemiką ar gančytis, tačiau esmi priverstas atsileipti, nes ten bereikalingai mano vardas yra reklamuojamas del kokių tai neveiklumo.

Man rodosi, kad sunku bus surast žmogų, kurs tyčia norėtų but neveiklus. Bet jeigu būtų taip jau gamtos skirta, tai tegul bus ir taip. Tačiau reikia atsistminti, kad karės padėjimas daugumai veiklių žmonių burnas uždarė, kitus jau net ir i cypes suvarė.

Veiklus laisvesnių draugi-

ŠLIUPO SAPNAS

Tilps Kalėdiniam "Dilgelių" numerį.

KAIP REDAKTORIUS SUTAIKYT?

Šis puikus feljetonėlis patalpintas "Dilgelių" No. 3, kuris jau išėjo.

Užrašykite "Dilgeles" savo draugams, draugėms ir pažįstamiems, kaip

Kalėdų Dovaną.

"Dilgelių" kaina metams 1 dol. Pavienis numeris 10c. Adresuok šitaip:

"DILGELES"

149 Millbury st., Worcester, Mass.

ju viršininkai gyvendami Chicago gali dešimtis sykų daugiau numanyti ir nuveikti, negu kad gyventų Detroito ir galim būtų keliauti po kitas li. kolonijas, jei kas norėtų apmokėti kelionės lėšas.

Mano nuomonė link jūsų nutarimų:

1. Centro sutvarkymas—gerai.
2. Permainymas organizacijos vardo—čia tai jau bereikalingas darbas. Vardas gali but kad ir populiariausias, bet, anot jūsų pačių pasakymo, jeigu draugijos nariai ir viršininkai nieko neveiks, tai vardas draugijos nepakels ir nesuorganizuos.

3. Atgavimas senų ir tverimas naujų kuopų—tas gerai.

4. Organo klausimas—geras daiktas, tik nereikia nanyt apie jo įkūnijimą paties šiais sunkiais laikais; geriau pasirinkt už organą kokį savaitinį laikraštį.

5. Ilgijimas paveikslams rodyt mašinos—gerai, jei tik tų paveikslų rodymu bus platinama apšvieta.

6. Kadangi nutarta, kad organizacijos vardas turės but perkeistas i Lietuvių Laisvamanių Susivienijimą Amerikoje, tas jau nėra reikalo tuomet glaustis po racionalistų draugijos čarteriu. Lietuvių Laisvamanių Susivienijimas yra sena organizacija ir turi savo čarterį, tik reikėtų su buvusiais jos organizatoriais susisąjont. Nes man rodosi, kad niekam nieko nesakius pasisavinti čarteriuotos draugijos vardą, tai kartais gali kilt nesmagumų.

7. Bet jeigu jau yra noras but globoje Laisvamanių Racionalistų šiaurinės Amerikos, tai reikia butinai taikytis su jų platforma, principais ir reikalavimais, o ne svajoti apie kokius ten pildomuosius komitetus ir referendumus, kas laisvamaniams yra nereikalinga. (Red.)

8. Už atlaikytą konferenciją vardan "Teisybės Jieškotojų" ir išrinktių centrališkų viršininkų siūnčių jumis sirdingiausiai ačiū! Pasielkdamas amžiną laisvamanių, nors ir neveiklių, manau, kad "Teisybės Jieškotojų" draugijos l-moji kuopa irgi turės išnešt del Chicagoje gabaus darbavimo si kokią nors rezoliuciją.

K. Rutkus.

"T. J." 1-mos kp. org.

VAISTAS, KURIO ILGIESI.

Kaikurie vaistai suteikia laikiną pagalbą, kaip kurie labai palengvėle neša pagalbą, bet vaistas, kurio tik pasilgti, yra vaistu, teikiančiu pagalbą tuojuos ir tikrai. Skilvio negerovėse Tri-

nerio Amerikoniškas Karčiojo Vyno Elixiris yra vienu metu neapgaudinys, išpilnantis visus tavo lūkesčius. Jis pašalina žalingas substancijas iš virškinimo organų ir užlaiko skilvių varumė, sustiprina gamtinių spėkų ir pastato sveikatos normalin padėjimą. Nevirškinimą, užkietėjimą, galvos skaudėjimą, bėmėgę, nevirškinimą ir abelą nusilpnėjimą, paeinantį nuo skilvio blogo stovio tikraiusiai ir greičiausiai pašalina Triperio Amerikoniškas Karčiojo Vyno Elixiris. Gaunamas visose aptiekose. Triperio Linimentas ir Triperio Kosulio Sudėtinis privalo visuomet rastių jūsų šeimyniškų vaistų sandėlyje. Pirmasai tų vaistų yra nesulyginamu nuo reumatizmo, neuralgijos, strėnų, gelimo, dieglių nikstėlėjimo ir tt., o antras veik atneša pagalbą nuo kosulio, slogų, dusulio užkietėjimo ir tt. Gaunamas visose aptiekose. Jos. Triner, Mfg. Chemist, 1333—1343 So. Ashland ave. Chicago, Ill. (apgarsinimas)

Draugijų reikalai.

LIETUVIŲ MOKSLO DR-Ų ST-ES VALDYBA, Pittsburgh, Pa.

Pirm. Povilas Kavaliackas, 2218 Tustin Street, Vice-Pirm. Juozas Maskeliunas, 2025 Colwall Street, Prot. Sekr. Juozas Virbickas, 149 Moultrie Street, Fin. Sekr. Jonas Urlikas, 2034 Salisbury Street S. S. Kasierius Karalius Varsaius, All Nation Bldg. Bank S. S. Kasos globėjai: Jozas Rakus, 2204 Forbes Street ir Aleks. Vesteras, 135 Moultrie St.

GRAND RAPIDS, MICH. Lietuvių Sunų Draugijos Valdybos adreai:

Pirm. J. Besasvaris, 1026 Quarry Ave N. W. Vice-Pirm. J. Zegunas, 1311 Scribner Ave. N. W. Prot. rast. D. V. Graustis, 1309 Broadway ave N. W. Fin. rast. K. S. Jakimavičius, 1520 Quarry Ave. N. W. Izdininkas M. Žiura, 1253 Davis Ave N. W. Organo prižiūrėtojas: K. S. Jakimavičius, 1520 Quarry Ave. Su visokiais Dr-jos reikalais kreipkitės prie valdybos virš nurodytais adreais.

LIET. DARB. BR. PAŠ. DR-ST-Ė Courtney, Pa.

Valdybos adreai: D. Lekavičius—pirm., BOX 138, Courtney, Pa. J. Bagaila—pirm. pag., Courtney, Pa. Ant. Bročinskis—Fin. rast., P. O. BOX 327, Courtney, Pa. Jonas Stanislovaitis, prot. rast., P. O. BOX 176 Courtney, Pa. St. Bernotovičia—kasier., P. O. BOX 28, Courtney, Pa. Visi nariai, kurie gyvena toliau, malonėkite prisistat visus užviktus mokestis, kad nenustoti tiesų ir pašalpos.

ST. CHARLES, ILL.

D.L.K. Vytauto Dr-stės Valdyba. Pirmininkas—A. Šilkaitis, P. O. BOX 48, St. Charles, Ill. Pagalbininkas—A. Urpulis, 58—2nd St., St. Charles, Ill. Prot. Rast.—K. Tamaševičius, 73 W Illinois St., St. Charles, Ill. Turto Rast.—P. Valentas, 579 W. 6th St., St. Charles, Ill. Kasierius—T. Eidrigevičia,

LIETUVIŲ NEPRIGULMINGAS KLUBAS CHICAGO, ILL.

VALDYBOS ADREAI: J. Kriščiokas—pirmininkas, 1909 So. Union ave., Chicago, Ill. Petras Kenutis—prot. rastininkas, 3238 So. Halsted st., Chicago, Ill. Jonas Vainauskas—Vice pirmininkas, 2919 Union Ave., Chicago, Ill. Antanas Staniulis—Finan. rast, 3220 Wallace str., Chicago, Ill. Jonas Staniulis—Izdininkas, 5237 Princeton ave., Chicago, Ill. Jonas Jaugminas—Kasos globėjas, 950—W. 35 str., Chicago, Ill. Kaz. Mikolaitis—organ. pr., 3547 Emerald ave., Chicago, Ill.

TĖMYKIT! Vyrus ir merginas mokinan Barberio amato. Išmokus parupinam vietą. Reikalaukit informacij. Smulkštis, (50) GLOBE BARBER SCHOOL, 439—3rd ave., PITTSBURGH, PA.

SMULKIŲ PASIGARSINIMŲ KAINA "KELEIVYJE."

Norint ką nors pirkt, parduot, pajieškot prasišalinusių ypatų, pajieškot giminių, draugų, arba ką nors šiaip pagarsint, už tokius pagarsinimus skaitoma po 2c. už žodį.

Jeigu tokius pasigarsinimus norima patalpyt keis kartus, tad už sekancius sykius, skaitoma i tiktai po 1½c. už žodį, už kiekvieną syki.

Už visus tokius pasigarsinimus ir apsiavedimų pajieškojimus turi apmokėti ir "Keleivio" skaitytojai.

Pajieškojimus giminių arba draugų, "Keleivio" skaitytojams, viena kartą per metus patalpiname dykai, tik tokie pajieškojimai neturi but ilgesni kaip 30 žodžių priskaitant ir adrešą. Bet jei skaitytojas nor patalpint pajieškojimą daugiau kaip viena syki, tad turi primokėti po 1c. už žodį, už kiekvieną syki.

Geriausiais yra garsintis "Keleivijje", nes "Keleivis" plačiausiai skaitomas lietuvių laikraštis, o pagarsinimų kaina labai pigi.

Siunčiant mokestį už pagarsinimus ar už kitką, popierinius pinigus galima prisistat prastame laiške, tik reik užrašyti aiškiai adrešą to kas siunčia ir Redakcijos. Su bile reikalau kreipiantis i "Keleivį" parašykite adrešą taip:

"KELEIVIS"

255 BROADWAY SO. BOSTON, MASS.

MOTERŲ IR MERGINŲ ŽINIAI.



Atidariau naują vietą Bostone. SIUVU VISOKIUS RUBUS pagal veliausia madą—GRAZIAI IR PIGIAI. Taipgi galima gaut ir gatavų. M. M. ANDREWS (Andriuslute) 44 Boylston Street, BOSTON. (tarpe Washington ir Tremont sts.)

Telephone: Greenpoint 2372 MACYS BROS. FURNITURE CO.

TIKRAI LIETUVISKA KRAUTUVĖ IR ISLYGOS PIGIOS



\$1.00 tik ant savaitės

Pristatom i namus visokius daiktus i visa apieilinkę Jersey, NewYork, South ir Central Brooklyn, Maspeth ir kitur. Atvažiuokit ir iš toliau, karai užsimokės. (?)

198-200 Grand Street

tarpe Driggs ir Bedford ave. BROOKLYN, N. Y.

Lietuviai Kriaučiai

Visokius Vyrams Drabužius Siuvame ant Užsakymo Išvalome, sutaisome ir išprodiuame senus.

Vienintelė Kriaučių kompanija So. Bostone, kur visame duode gerą ir gražų darbą už prieinamą kainą.

PASIUDINK PAS MUS BIUTĄ O NEIŠIŠI IR DZIAUGSIES! Todėl, kurie norit pasididinti gerą stulą, išvalyt arba suprodi krepitės pas mus.

SOUTH BOSTON CUSTOM TAILORING CO. 278 Broadway, So. Boston.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "KELEIVĮ."

Materijalistiškas

Istorijos

Supratimas

TRUMPI IR AIŠKUS STRAIPSNELIAI PROLETARIŠKIOS FILOZOFIJOS.

TAI VIENINTELĖ LIETUVIŲ KALBOJE KNYGA, KURIOJE TRUMPAI, BET AIŠKIAI NURODOMA KAS GIMDO PASAULYJE VISOKIUS BAIŠIUS NUOTIKIUS.

KNYGA PADALINTA I ASTUONIS SKYRIUS.

SKYRIUS I. Įvairūs Istorijos supratimai. SKYRIUS II. Materijalistinis Istorijos supratimas. SKYRIUS III. Išvedimų patvirtinimai. SKYRIUS IV. Pirmoji Kryžievių Karė. SKYRIUS V. Antroji Kryžievių Karė. SKYRIUS VI. Trečioji ir sekandios kryžievių karės. SKYRIUS VII. Kryžievių karės su Krikščioniais ir Stabmeldžiais.

KARIŲ PRIEŽASTIS. SKYRIUS VIII. Materijalistinis Istorijos Supratimas ir Darbininkų Klasos Išsilavinimas.

TA KNYGA TURĖTU PERSKAITYT KIEKVIE- NAS PROTAUJANTIS ŽMOGUS, kuris nori plačiau ir aiškiau suprasti pažangų draugijinį surėdymą KAINA KNYGOS 20c.

Gaunama "Keleivio" Knygyno. Rašant laišką arba siunčiant pinigų, adresuokit taip:

"KELEIVIS," SO. BOSTON, MASS.

DARBO ŽMONĖS! PLATINKITE "KELEIVĮ." Jis pasitarnaus Jums visados teisingai ir visame šventai gins Jūsų reikalus.

ELEKTRA YRA GYVASTIS.

VYRAI—MOTERS—KAM KENČIAT? Bukit tvirtus, sveiki. Užsiganedinkit gyvenimu. Prisirengkite dabar prieš ligas, skaudulius, šaltį. Stebuklingas pasekmes taisy elektriskas diržas padaro kiekvienam. Ar norėsite sirgti ir kentėti kada mes pasiulom pagalbą taip pigiai. Taisai elektriskas diržas padarytas su ypatingu tikslu. ATNAUJINT GYVYBĘ nusilpusio kūno dalyse. Gerai nuo susirnavimo ligų, reumatizmo, suirimo pilvo, inkstų, plaučių ir kitokių negalių vyrams ir moterims. Ne kentėk da viena diena. Prisisk 1.50 su vardu ir adrešu, o mes pasiūsim tuojau. Priduokite juosmens miegą. Už Suvenytų Valstijų reikalaujame užmokėti iš kalno. Fishleigh & Co., B. 70 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.



Siutus, Overkotas ir kitokius Rubus

DUOKIT PASIUT MUMS.

Mes užtikrinam, kad Jūs suėdysit pinigų ir turėsite GRAZIAUS RUBUS. Kadangi mes imam materiją iš gerųjų firmų ir priimame rubą pagal žmogų, todėl mūsų pasiuti siutai ar overkotai nesudaro žmogaus išvaizdos ir buna tvirtiniai.

VISOKIUS VYRAMS SIUTUS IR OVERKOTUS PASIUVAM PIGIAI IR GERAL.

TAIPGI IŠVALOM IR ISPROSIMAM VYRŲ IR MOTERŲ RUBUS

Darbas geras ir užtikrintas. Kaina prieinama.

Tikras Jūsų brolis Lietuvis

Ant. Januška

222 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Telefonas: So. Boston—21018

NUSILPNĖJI, NERVINAI, NEUŽTEKTINGAI KRAUJO TURENTI VYRAI IR MOTERES Igauna Stiprumą, Tvirtumą, ir Sveikata.

Jeigu sergate pilvo bei žarnų ligomis, jeigu turite skausmą galvos, užkietėjimą vidurių, negalite miegoti, neturite giaro, apetito; jeigu jūs kunas yra nusilpnėtas, turite prastą kraują, neprimą kvapą ir silpnus nervus; jeigu jaustate visai nuvargis ir jeigu jūs protiškos ir kuniškos pajėgos šlykusias, —turite vartoti Nuga-Tone. Tą Stebuklingą Kraujo Valytoją ir Sveikata Tverėją.

Nuga-Tone

Padara Tvirtą, Raudoną Kraują, Stiprus, Nuolatinis Nervus ir Tvirtus Vyrams ir Moteris.

Tie svarbus gydytojai, Nuga-Tone, išmeta nuodas iš kūno ir padara jį stiprų ir sveiką. Pripildą kūną su tvirta, raudoną kraują ir padidina voga kūno. Nuga-Tone duos jums giarą apetitą ir kožnas kasms maisto bus skanus, nes jūs grumulyvaimas bus svarbam stoviuje. Nėra geresnių vaistų nuo rūkšto, pilna gazu pilvo, nesveikumo kepenų, užkietėjimo skilves, biauio kvapo, išpučių bei skaudingų po valgiu vidurių ir grobi, nerviško ir apvilto liežuviu. Nuga-Tone pastiprina širdę, priduoda veikimo kepenoms ir padara viduriavimo, liuosą ir regularią. Jeigu kas yra nuvargis, silpnas, nervuotas ir išpaikintam stoviuje, ne turis apetitą ir ambicijos, jaustas nesmagumo visam kūnė ir negalė atlikti savą darbą bei naudoti priimomą gamtos-Nuga-Tone padarys tą, jog jausts kaip nauju žmogum. Pripildis pilnai su tvirtumu, stiprumu ir gyvingumu.

Nuga-Tone yra Absoliutiškai Gvarantuoti kad sugrąžins sveikatą ir busite užgundanti, arba mes sugrąžinsime pinigų. Gvarantijs yra jėta i kochną pundi. Pinais vieno mėnesio gydymas tik \$1.00, ar ant šėlių mėnesių už \$5.00. Susikite savo pastelavimą šėdėna ir šėguokite savo pirmtimi sveikata, stiprumą ir apiekas. Nuga-Tone yra taipau naudingas del vyrų kaip ir del moterų.

SIUSKIT TĄ KUPONĄ

National Laborat. 123 W. Madison st., Chicago, Ill.

Išėdu šį kuponą ir maldžiu prisistat i mėnesio gydymo, gydysiu Nuga-Tone.

VARDAS IR PAVARDE

ADRESAS

IS AMERIKOS.

SOCIALISTAS ADVOKATAS NUTEISTAS KALĖJIMAN.

Morris Sugar, žymus Detroito advokatas ir socialistas, likos nuteistas dviem metams kalėjimui už nesiregistravimą ir \$500 už tai, kad kariuomenės emigruoti darė įvairių klūčių.

AMERIKONAI PER MUŠĮ PATEKO NELAISVĖN.

Iš Londono pranešama, kad 26 lapkričio anglų rankose buvo 180,951 prieso belaisvių. Tarp jų buvo 127,102 vokiečių, 43,105 turkų, 2,092 austrų ir bulgarų, o likusieji "savi kareiviai".

Dabar čia gauta žinių, kad mušyje apie Cambrai vokiečiai paėmė ir amerikonių nelaisvėn.

SUMANYMAS IMT KARIUMENĖN MOTERIS.

New Yorko kongresmanas Hulbert įnešė atstovų butan bilių, kad kariuomenės būtų imamos ir moteris. Sulyg jo biliaus, moteris gali būti imamos kiekvienai kariuomenės tarnystei, kokiai tik karės sekretorius pasiskirs; jos gali būti net orlaivijos oficerėmis.

KAPITALISTAI NEPRIIMA ŽMONIŲ IŠRINKTO SOCIALISTO.

Clevelando gyventojai ši met išrinko miesto tarybą kelis socialistus. Kapitalistams tas baisiai nepatiko ir štai jie sugalvojo "skymą", kad darbininkų atstovų miesto valdybą neįsileidus. Rinkimų tvarkymo komisija atsisako duoti socialistui Mandelkornui palidumą sakydama, kad jis yra "ne ištikimas" šios šalies valdžiai. Dabar eina tyrinėji mas.

MOTERŲ RIAUŠĖS BROOKLYNE.

Pereitoj savaitę Brooklynėje buvo jau riaušės de stokes anglies. Prie Rube Brothers kiemo, kur buvo parduodama tik po 2 svarų anglies upatai, susirinko apie 2,000 moterų ir kada išstovėjęs joms eilė gėna ilga laiką ant galo pranešta kad anglų daugiau nėra, jos pakėlė triukšmą ir išdaužė ofiso langus.

ELEKTROS VIELA UŽMUŠĖ 9 ŽMONES.

St. Louise New Bevo bravorė pereitoj savaitę nutruko elektrizuota viela ir užgavo 11 darbininkų. Devyni žmonės likos užmušti.

SUSTREIKAVO 2,000 VIREJŲ.

New York'e sustreikavo visų Childs restoranų virtuvių darbininkai, kurių yra apie 2,000. Jie pareikalavo trumpesnių valandų, bet sąvininkas reikalavimą atmetė, todėl pereitoj pėnyčioj, kuomet reikėjo duoti valgius ant stalo, jie metė darbą ir apskelbė streiką.

NELEIDŽIA SKUSTI KAIZERISKŲ USŲ.

Laikraščiai praneša, kad Detroito vokiečiai kasdienai laiko apgulę Suvienytų Valstijų maršalo ofisą, prašydami leidimo nusikusti riestus savo usus ir permaitinti pavardes, taip kad jie neįsirodytų ant vokiečių, nes dabar jie niekur negali gauti darbo. Tačiau šito leidimo maršalas jiems neduoda, nes tuomet reikėtų daryti jiems naujus pasportus ir imti naujas fotografijas, kurios prie tų pasportų turi būti pridėtos.

Vietinės Žinios

Telegrama nuo Bulotos.

Lietuvos Šelpimo Fondo išdininko p. K. Sidlauskio antraštė atėjo nuo Bulotos iš Petrogrado šitokia telegrama:

Kazimierui Sidlauskui, 226 Broadway, So. Boston, Mass.

"Grudo" išteklis išsibai gė. Iš rusiškų įstaigų pinigų nebe gaunam. Padėjimas kritiškas. Skurdas neaprasomas, o labiausia vaikams. Šeimynoms grėsia pavojus—jas ketina mesti iš namų. "Grudo" administracijos veikimas sustoję. Laukiam greitos pašalpos iš Amerikos. Siųskit pinigų kiek galit. Smulkesnių žinių siunčiam per pačią. Duokit atsakymą.

Petrograd, Suorovskaja 29, "Grudas."

Bulota. Šita telegrama parodo, kad Rusijoje blogai. Skurdas tenai toks baisus, kad ir aprašyt jo negalima. Šeimynoms pavojus—jas ketina mesti iš namų, nes matoma, jos neturi kuo užsimokėti randos. Padėjimas kritiškas.

Tokiam padėjime šiandien atsiderė nukentėję nuo karės lietuviai Rusijoje. Tuo tarpu Amerikos lietuviai laiko \$100,000 su viršum Raudonojo Kryžiaus skryniose ir nei cento nesučičia.

Lietuvos Šelpimo Komitetas savo pinigus senai jau išsiuntė; dabar jo ižde yra tik keli doleriai, taigi daug pagelbėti mirštantiesiems Rusijoje lietuviams jis negali.

Centralis Komitetas privalo kuogreičiausia pasiųsti Petrogradan pinigų iš Lietuvos Dienos aukų.

Beto da yra daug tokių draugijų, kurios turi surinkusias arba iš savo išdų pakiriusias nukentėjusiems nuo karės aukų, bet laiko pinigus savo kasose. Kiekviena tokia draugija privalo tuojaus sušaukti neaprašą susirinkimą ir įsakyti savo komitetui, kad nei valandos negaišindamas jį išsiųstų tuos pinigus Lietuvos Šelpimo Fondo išdininkui, o tas tuoj nužaičiuos uos bevieliu telegrafu Petrogradan.

Draugijos ir pavieniai, suskirkit visi. Perskaitykit Bulotos telegramą viešose susirinkimuose, perskaitykit ją paprastuose draugijų ir kuopų mitinguose ir visur reikalaukit aukų. Ir kiek ik surinksite, tuojaus siųskite Lietuvos Šelpimo Fondo išdininkui. Jo adresą paduotas augščiau, Bulotos telegramoj.

NĖRA CUKRAUS?—TAI DŽIAUGKITES!

"The Boston Traveler," atžagareiviskas buržujų laikraštis, aiškina savo skaitytojams, kodėl dabar pristigę Amerikoj cukraus. Jis nurodo, kad Amerika prisidėjo prie karės, todėl jai svarbu, kad šita karė būtų laimėta. O kad karė laimėjus, reikia kad sąjungininkų kareiviai ir žmonės būtų pavalgę. Todėl, girdi, jeigu jus cukrinė tušcia, jeigu jus kava karti—nenuiminkit. Nenusiminkit, nes jeigu jus cukraus negaunate, tai reiškia, kad tas cukrus nusiūstas mūsų ir mūsų sąjungininkų kareiviams Europoj. Ir delto žmonės turi džiaugtis.

Bet kitaip kalbėti tie ponai, jeigu jiems patiems reikėtų gerti kavą be cukraus. Bepiga kitus raminti, kada pats satus.

Patronas užmušė vaiką.

Už vaikišką savo žingėdumą italo Lunettos sunus East Bostone pereitoj savaitę užmokojo gyvastimi. Išmės iš revolverio patronas, mažas Lunetta norėjo sužinoti, kas yra jo viduje ir pasiėmęs plaktuką pradėjo jį kalti. Patronas šovė ir kulipka pataikė vaikui į galvą. Tėvas pagriebęs sunį į glėbį nubėgė ligonbutin, bet vaikas buvo jau negyvas.

Aptiešė aptieka.

Anksti pereito ketvergorytą į Goldbergo aptieką, kuri randasi po No. 11 Minot st., įėjo jaunas vaikinasis ir paprašė stiklo sodės. Išgėręs sodę, šitas svečias išsitraukė revolverį ir paklėš jį aptiekoriui po nosia pareikalavo visų pinigų, kiek tik jis turi aptiekoj. Nusigandęs aptiekorius išmė iš kasos \$6.00 ir atidavė. Paėmęs pinigus, plėšikas liepė aptiekoriui nešaukti ir prasišalino.

Gazu užtroško du žmonės.

Dorchesteryje, po No. 691 Columbia Road pereitoj savaitę tulas Hill su savo pačia užtroško gazu. Kada jį sunus, nesulaikdamas jį atsikeliant, nuėjo pažiūrėti išryto jų kambarin, kambarys buvo pilnas gazo, o seniai gulėjo lovoj abudu negyvi. Atsuktas gazonis pečius, kuris išvakarė buvo užkurtas, bet nakčia matoma del kokios nors priežasties užgeso, liudijo visą paslaptį.

KALĖDŲ VAKARIENĖ

Liet. Soc. Sąjungos 60-ta kuopa rengia puiką vakariene, kuri įvyks gruodžio 25 d. (Kalėdų dienoj) po numeriu 376 Broadway. Salė atsidarys 4 val. po pietų, vakariene prasidės lygiai kaip 5 val. Įžanga porai \$1.00 arba vienam vyrui, vienai moteriai arba merginai 50 centų. Tikėtus galima nusipirkti iš kalno pas M. M. Plepį, V. Gegužį, R. Pernicką, N. Junušką, J. Grybą, L. Žilaitį ir pas kitus kuopos narius. M. M. Plepis.

Paskutinis "Novobrancų" BALIUS!

Rengia L.S.S. 60 kp.

Subatoje, 15 Gruodžio-December, 1917

Lietuvių Svetinėje,

Kampas E ir Silver St., South Boston, Mass.

Pradžią 7:30 val. vakare.

Kadangi šis Balius yra rengiamas del atsiveikimo su "novobrancais", todėl kiekvieno lietuvio bei lietuvaitės pareiga atsilankyti.

Visus širdingai kviečia, KOMITETAS.

GYDUOLES NUO KOSULIO

Reikalaujamas gyduolių nuo kosulio, kiekvienas gedžia įgyti tik geras gyduoles. Niekas nesuklys, kas pasirūpins gyduolių, išmėgintų laiku ir pasekmėgy, o žinomų vardu

Severa's Balsam for Lungs

(Severos Baisamas Plaučiams). Nežentika aptiekoje reikalaujanti "ko nors nuo šalčio". Paprastas pasakyti pilna varda reikalaujamas gyduolis yra labai pagyrimo vertas, nes apsaugo nuo imitacijų ir padidintų gyduolių. Pastaraisiais 37 metais Severos Baisamas Plaučiams gydė pasekmėgy kosulį ir persalimą, taip pat sirguliavimus, kuriuose kosulys yra pirmiausia apsiurkšimui, pavyzdžiui, kosulys iš priežasties infliuznos, uždegimo pleuros, traukimojančio krūpo, užkimo arba uždegimo dusausios. Šita gyduolė yra gera kaip vaikams, taip ir suaugusiems.

Severa's Cold and Grip Tablets
(Severos Pliktelės nuo Persalimo ir Gripo) yra žinomos toms, kad pergalį peršalimą labai trumpu laiku.

Kainos 25c ir 50c centų — visur aptiekose
Severos Seimyniškos Gėdėlis parduodamas visur aptiekose. Visuomet elikvite "Severos" ir pasakykit pilna gyduoles varda. Jeigu artį negalima gauti, tai užsisakius, išsiųs tiesiog
W. F. SEVERA CO.
Gedar Rapids, Iowa

Elevatorius su 7 žmonėmis nukrito nuo penktų lubų.

Alen Foster and Briedeo čeverių fabrikoj, Lynne, pereitą panedė po pietų elevatoriui kilant augstyn su 7 darbininkais, kada pasiekė penktą augstą staiga krito žemyn. Visi likos sužeistais.

Liet. Dukterų ir Sunų D-stės susirinkimas įvyks 19 d. Gruodžio 8 val. vakare Lietuvių Salėje. Visi nariai privalo ateiti.

Komitetas.

Sportiškas Vakarienis.

Rengia Liet. Jaunų Vyrų Kliubas, Savo Ruimuose, 318 Broadway, So. Boston, Mass. Seredos vakare, Gruodžio-Dec. 12, 7:30 val. vakare. Kalbės majoras Curley, ir kiti įtekmingi kalbėtojai. Bus rukymo ir refrešmentai. Bus dvi poros kumščiuotojų (boxing). Draugiškas vakarukas, kuriame būvę ilgai neužmiršite. Ateikite visi piliečiai, ne jaunesni kaip 18 metų.

Įžanga dykai. Nuosirdžiai kviečiami visi.

Liet. Jaunų Vyrų Kliubas.

I. STONE

Siuomi noriu pranešti gerbiams mano prieteliams, kurie pirma mane remdavo, kad aš vėl atidariau krautuvę, po žemiau nurodytu antrašu. Krautuvėje dabar bus didelis pasirinkimas vyriškų papuošalų, taipgi skrybėlių, kepurų, marškinų, pančiukų, overolsių, kufarų, krepšių ir tt. Visiškai pilna nauja eilė prekių prieinamiausia kaina. Meldžiu atsilankyti ir persitikrinti.

17 Broadway.

So. Boston, Mass.

KLAIDOS PATAISYMAS.

Korespondencijoj iš Stoughton, Mass. ("Kel." No. 49) pasakytą: kuopai liko pelno 12.40, turi būti 17.40c.

S. Yaskunas.

D. L. K. VYTAUTO BENO Muzikališka Mokykla.

Mokiname grajit ant visokių instrumentų, kurie norite pasimokyti kreipkitės.
339 Broadway, So. Boston, Mass.
M. Grubis, Direktorius.

Geriausias Kriaučius Bostone.

Jeigu norite tinkamas ir atsakančias drapanas, tai užsisakykite pas lietuvius kriaučius:



J. BERZELIONIS & CO.
4 Haymarket Sq. kampas Cross Str., arba 28 Chandler St. netoli Castle Sq. BOSTON, MASS.

Telephone: Back Bay 4200

DAKTARAS Fr. Matulaitis

GYDO VISOKIAS LIGAS PRITAIKO AKINIUS.

Valandos: Nuo 1 iki 3 diena. Nuo 7 iki 9 val vakare. 419 BOYLSTON STR.

Suite 419, 420 ir 421, Netoli didžiojo miesto knygyno, BOSTON, MASS.

DAKTARAS A.L. KAPOCIUS

LIETUVYS DENTISTAS.

VALANDOS: Nuo 9 iki 12 diena.

Nuo 2 iki 9 vak.

NEDELIONIOMIS

iki 1 v. po pietų.

Ofisas "Keleivio" name.

251 Broadway, tarpe C ir D Sts.

SO. BOSTON, MASS.

APTIEKA

Teisingiausia ir Geriausia

Sutaisom Receptus su didžiausia atyda, nežiurint ar iš Lietuvos atvežti ar amerikoniški. Gyduolių galite gauti, kokias tik pasaulyje vartoja, taipgi visados randasi lietuviai aptiekorius.

EDVARD DALY, Savininkas

18 Broadway, So. Boston.

Galite reikalauti ir per laiskus, o mes per ekspress gyduoles atsisiųsime.

"U. S. Protection" Suteikia daug smagumo ir patarnavimo.

Jūs esate laimingi ir išmintingi jei pasirenkat U. S. guminius apatuvus iš tos priežasties kad juose rasite pilną smagumą savo kojoms, o taipgi sutaupysite pinigus su kiekvieną porą.

U. S. Guminiai Apatuvai.

yra pavyzdžių visų "U. S. Protection" šidirbysčių, nes užlaiko kojas sausomis ir jos gerai jaučiasi, kad ypatai reikia lauke dirbti. Dubeltavai sudrutinti ten kur daugiausiai nešiojasi, šie apatuvai niekad greit nenuplyšta. Jūs sutaupysite pinigus jei reguliariškai nešiosite "U. S." šidirbinius.

"U. S." ženklas yra ant kiekvienos poros—yra tai šidirbystės ženklas didžiausios guminių daiktų šidirbystės įstaigų visame pasaulyje. Yra tai jūsų apsauga. Parsiduoda visur. Jūsų krautuvininkas turi kaip tik tai, ko reikia, arba gali del jus gauti jei nuo jo pareikalausite.

United States Rubber Company
New York



SAUCIAUSIA BANKA

So. Boston Trust Co.

(Buvusi Mattapan Deposit & Trust Co.)

474 Broadway, So. Boston, Mass.

KAPITALIS \$200,000.00

Perteklius ir neišdalintas pelnas 55,000.00

JOSEPH A. MAYNARD—PREZIDENTAS

DIVIDENTUS

Už padėtus mūsų Bankoje pinigų nuo 5 Lapkričio, šių metų, bus mokama po

4 1/2 procento

už padėtus Taupinimo skyriuje. Pinigus į Banką galite prisiųsti ir per laiską.

KALEDŲ DOVANOS!

Jeigu dar nepirkai merginai arba vaikui

Dovanos

tad pirmiau negu pirksti, užeik pas manę pasiklaust kokią dovaną kam geriausiai tinka; aš Jums pasakysiu. Jeigu negali ateit tad parašyk, įdedamas už 3c. krasos ženkleį aš patarsiu dovanai.

K. Sidlauskas

Aptiekorius

226 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.